

Sveriges friluftskommun 2016

PETER BJERKESJÖ OCH TOMAS KÄLLBERG

RAPPORT 6706 • APRIL 2016

Sveriges friluftskommun 2016

Författare Peter Bjerkesjö och Tomas Källberg, Kontigo AB

NATURVÅRDSVERKET

Beställningar

Ordertel: 08-505 933 40

Orderfax: 08-505 933 99

E-post: natur@cm.se

Postadress: CM Gruppen AB, Box 110 93, 161 11 Bromma

Internet: www.naturvardsverket.se/publikationer

Naturvårdsverket

Tel: 010-698 10 00 Fax: 010-698 10 99

E-post: registrator@naturvardsverket.se

Postadress: Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Internet: www.naturvardsverket.se

ISBN 978-91-620-6706-9

ISSN 0282-7298

© Naturvårdsverket 2016

Tryck: Arkitektkopia AB, Bromma 2016
Omslag: Nicklas Blom / Skandinav bildbyrå

Förord

Det händer mycket inom friluftslivet. Regeringen har beslutat om mål för friluftslivspolitik, naturturismen stärks allt mer och människors engagemang för friluftslivet är starkt.

Kommunerna har en nyckelroll i att utveckla friluftslivet och många kommuner arbetar aktivt med friluftslivet till nytta och nöje för befolkningens välbefinnande och naturkontakt. Detta arbete vill vi stimulera. Därför genomför vi undersökningen av kommunernas friluftslivsarbete och delar ut priset till Sveriges friluftskommun.

Priset delas ut av Naturvårdsverket i samarbete med Svenskt Friluftsliv och Sveriges Kultur- och Fritidschefers förening.

I rapporten kan du läsa om hur de svenska kommunerna arbetar med friluftsliv i dag. Frågorna är fokuserade på planer för friluftsliv, information och samarbete kring friluftsliv samt aktiviteter inom friluftsliv. I år har vi en öppen fråga om åtgärder för friluftslivet som kommunen har gjort det senaste året som har bidragit till attraktivitet och värdeskapande i kommunen. Kanske finns det lärande exempel för andra kommuner? Undersökningen är genomförd de senaste sex åren och i år har vi jämfört resultaten mellan åren för att kunna se utvecklingen i arbetet.

Det är många kommuner som visar stora förbättringar och många hamnar högt upp i poänglistan och det är väldigt glädjande. Vår förhoppning är att arbetet med Sveriges friluftskommun ska stimulera än fler att arbeta aktivt och planerat med friluftsliv.

Naturvårdsverket 2016

INNEHÅLL

FÖRORD	3
1. SAMMANFATTNING	5
2. FAKTA OM UNDERSÖKNINGEN	7
3. PLANER FÖR FRILUFTSLIV	11
3.1. Resultat per fråga	11
3.2. Sammantaget resultat för området Kommunens planer för friluftsliv	15
4. INFORMATION OCH SAMARBETE	21
4.1. Resultat per fråga	21
4.2. Sammantaget resultat för området Information och samarbete kring friluftsliv	25
5. AKTIVITETER INOM FRILUFTSLIV	31
5.1. Resultat per fråga	31
5.2. Sammantaget resultat för området Kommunernas aktiviteter inom friluftsliv	39
6. FÖRÄNDRINGAR I RESULTATEN	45
7. ÅRETS FRILUFTSKOMMUN 2016	46
7.1. Resultat uppdelat på län och kommun	48
7.2. Totalpoäng	55
8. TIDIGARE ÅRS VINNARE	63
9. BILAGA 1 – ENKÄT	64
10. BILAGA 2 – MOTIVERING OCH DET GODA EXEMPLET	69
10.1. Exempel från kommuner med största förändringar i resultatet	69
10.2. Årets friluftskommuner	70
11. BILAGA 3 – ÖPPNA SVAR	76
12. BILAGA 4 – RANKING EFTER TOTALPOÄNG	82

1. Sammanfattning

I Sveriges kommuner bedrivs friluftsliv och naturturism i olika former. Ett arbete som ger människor stora möjligheter att ta sig ut i naturen, må bra och ta del av alla de värden som en naturupplevelse kan ge. Naturvårdsverket, Sveriges Kultur- och Fritidschefers förening och Svenskt Friluftsliv vill gärna stimulera och uppmuntra detta arbete. Med anledning av detta undersöker dessa organisationer hur kommunerna arbetar och med stöd av undersökningen utser de Sveriges friluftskommun.

Undersökningen bestod av poängsättning inom tre områden samt en möjlighet att fritt berätta hur kommunen arbetar för att främja ett tätortsnära enkelt friluftsliv. Följande områden ingick i undersökningen:

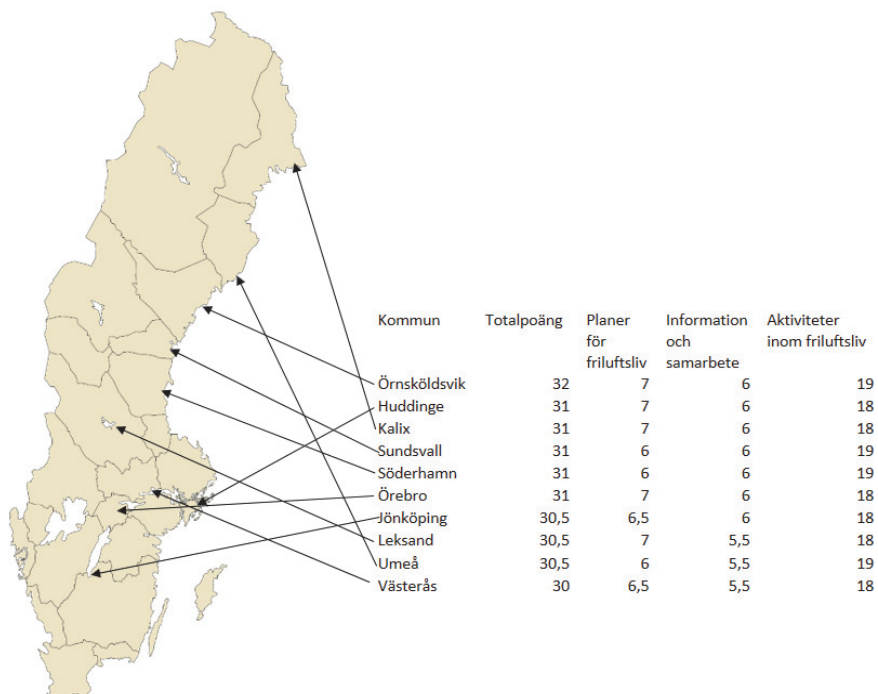
- Planer för friluftsliv
- Information och samarbete
- Aktiviteter inom friluftsliv
- Motivering och det goda exemplet (bilaga 2)

Undersökningen har genomförts av Kontigo AB på uppdrag av Naturvårdsverket. Frågemallen är framtagen av de utdelande organisationerna med stöd av forskare från det nu avslutade forskningsprogrammet Friluftsliv i förändring. Kontigos uppdrag har varit att genomföra den enkätstudie som legat till grund för poängsättningen.

Den kommun som uppnår högst antal poäng i undersökningen utses till Sveriges Friluftskommun 2016. I år är det Örnsköldsviks kommun som precis som förra året är Sveriges Friluftskommun. Örnsköldsvik är ensam om att nå maximala 32 poäng.

Andelen poäng kommunerna fått av totalpoängen jämförs också, med snittet av andelen poäng från de tidigare sex årens undersökningar genom att beräkna differensen från dessa. Förändringarna av resultaten finns redovisade i tabeller i rapporten.

Sveriges friluftskommun 2016:

2. Fakta om undersökningen

1.1. Bakgrund

I Sveriges kommuner bedrivs friluftsliv och naturturism i olika former. De svenska kommunerna har en nyckelroll för friluftslivet och arbetet ger möjligheter för människor att ta sig ut i naturen och må bra. Naturvårdsverket, Sveriges Kultur- och Fritidschefers förening och Svenskt Friluftsliv (hädanefter benämnda de utdelande organisationerna) vill gärna stimulera och uppmuntra detta arbete. Med anledning av detta beslutade dessa organisationer att utse Sveriges friluftskommun, vilket genomförs för sjunde gången 2016.

1.2. Syfte

Syftet med undersökningen har varit att utse Sveriges friluftskommun 2016. Undersökningen bestod av poängsättning inom tre områden samt en möjlighet att fritt berätta hur kommunen arbetar för att friluftslivet ska bidra till attraktivitet och värdeskapande i kommunen. Följande områden ingick i undersökningen:

- Planer för friluftsliv
- Information och samarbete
- Aktiviteter inom friluftsliv
- Motivering och det goda exemplet (bilaga 2)

1.3. Genomförande

1.3.1. Projektorganisation

Arbetet med utmärkelsen Sveriges friluftskommun startades av det numera nedlagda Friluftsrådet och flera organisationer har sedan varit involverade i arbetet. Undersökningen har genomförts av Kontigo AB på uppdrag av Naturvårdsverket, där Kontigos uppdrag har varit att genomföra enkätundersökningen som legat till grund för poängsättningen samt denna rapportering. Peter Bjerkesjö har varit ansvarig projektledare på Kontigo. Eva Stighäll, Naturvårdsverket, har fungerat som kontaktperson för de utdelande organisationerna. Projektgruppen kring undersökningen har förutom dessa bestått av Elisabeth Rytterström, Svenskt Friluftsliv samt Helen Wiklund-Wårell, Sveriges Kultur- och Fritidschefers förening. Analys och sammanställning av resultaten samt rapportskrivningen har genomförts av Tomas Källberg på Kontigo.

1.3.2. Undersökningens frågeställningar

Frågemallen med innehåll är framtagen av de utdelande organisationerna – med stöd av forskare i det nu avslutade forskningsprogrammet Friluftsliv i förändring. Konkreta frågeställningar togs sedan fram i samråd med Kontigo. Till i år har det skett några mindre förändringar av vissa frågor. Den enkät som användes i undersökningen återfinns i bilaga 1.

1.3.3. Målgrupp

I början av november 2015 kontaktade Naturvårdsverket samtliga kontaktpersoner från föregående års undersökning. Dessa ombads att bekräfta att de är kontaktperson även 2016 alternativt ange en ny kontaktperson som skulle svara på undersökningen för kommunens räkning.

1.3.4. Datainsamlingsmetod

Datainsamlingen genomfördes via en webbenkät under perioden 11 januari – 17 februari 2016. Ett första utskick och tre påminnelser via e-post gjordes under den här perioden. Kommuner som efter dessa påminnelser via e-post inte svarat på enkäten kontaktades per telefon och erbjöds att få en ny enkät skickad till sin e-postadress alternativt svara på enkäten över telefon. I flera fall har även nya kontaktpersoner identifierats genom dessa telefonpåminnelser, som fått en enkät skickad till sin e-postadress.

1.3.5. Svarsfrekvens

Totalt har 237 av Sveriges 290 kommuner fullföljt hela enkäten, vilket ger en svarsfrekvens på 82 procent. Utöver dessa har ytterligare 13 kommuner besvarat delar av enkäten, men dessa ingår inte i sammanställningen i denna rapport. Någon bortfallsanalys om orsaker till svarsfrekvensen och motiv till att inte svara på undersökningen har inte legat inom uppdraget.

1.3.6. Poängbedömning

Poängmallen som används i undersökningen är densamma som använts i föregående års undersökning. Denna har tagits fram i dialog mellan de utdelande organisationerna och friluftsforskare. För en bild av hur poängfördelningen är uppbyggd, se bilaga 1.

Totalt kan en kommun få 32 poäng i undersökningen. Poängfördelningen inom undersökningens tre områden ser ut som följer:

- Planer för friluftsliv (7 poäng)
- Information och samarbeten kring friluftsliv (6 poäng)
- Aktiviteter inom friluftsliv (19 poäng)

Den kommun som får flest antal poäng i undersökningen utses till Sveriges friluftskommun 2016. Andelen poäng kommunerna fått av totalpoängen jämförs

också med snittet av andelen poäng från de tidigare sex årens undersökningar genom att beräkna differensen från dessa, och redovisas i tabeller uppdelat per kommun.

1.3.7. Rapportupplägg

I den här rapporten presenteras först resultatet från de tre delområdena. För varje område presenteras resultaten på totalnivå, resultat per fråga visualiseras i diagram och tidigare resultat visualiseras i tabeller. Därefter redovisas samtliga kommuners resultat i en tabell. Efter att resultaten för de tre områdena presenterats separat följer en presentation av resultaten, dels sett till varje län, dels vilka poäng varje enskild kommun fått totalt, andel poäng de fått för detta år och de fem tidigare undersökningarna, samt differensen. I bilaga 2 beskrivs hur de kommuner som kom i topp arbetat för göra friluftslivet attraktivt och värdeskapande i sin kommun. I bilaga 4 redovisas totalpoängen för respektive kommun.

1.4. Definitioner och avgränsningar

I undersökningen om Sveriges friluftskommun 2016 används följande definitioner och avgränsningar. Definitioner och avgränsningar fanns med i den enkät som distribuerades till kommunerna.

- **Friluftsliv**

Med friluftsliv menas vistelse utomhus i natur- eller kulturlandskapet för välbefinnande och naturupplevelser utan krav på tävling. (SFS 2010:2008)

- **Naturturism**

Naturturism omfattar människors aktiviteter när de vistas i naturområden utanför sin vanliga omgivning. (Professor Peter Fredman, forskningsinstitutet ETOUR)

- **Friluftorganisation**

Med friluftorganisation menas ideell organisation som har till huvudändamål eller som i en väsentlig del av sin verksamhet bedriver eller främjar långsiktigt hållbart friluftsliv. (SFS 2010:2008)

- **Avgränsningar**

Insatser gäller för de som är genomförda under 2015.

3. Planer för friluftsliv

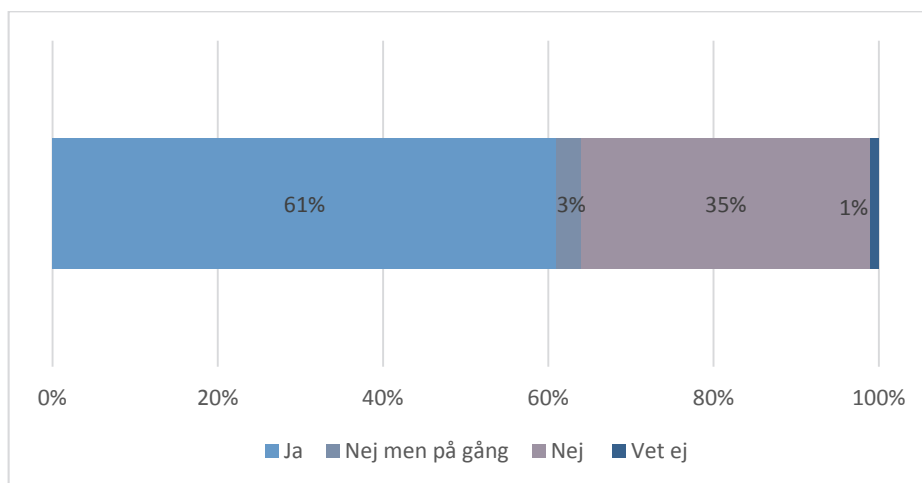
Området *A. Kommunens planer för friluftsliv* innehåller tio frågor med syftet att fånga upp kommunernas arbete med friluftsliv på politisk/strategisk nivå.

Kommunerna får en halv poäng för varje avsatt resurs det finns för friluftsliv i den kommunala budgeten, dock maximalt ett poäng. Svarar kommunerna *Ja* på frågorna om naturturism finns med som en strategisk fråga i kommunens näringslivsplan samt om kommunen har säkerställda friluftsområden som är utvecklade med god tillgänglighet för funktionsnedsatta och särskilda grupper, får de en halv poäng. För övriga frågor får de en poäng om de svarar *Ja* på frågan.

3.1. Resultat per fråga

A 1. Har din kommun en tjänsteperson/flera tjänstepersoner som är ansvarig för frågor gällande kommunens verksamhet inom friluftsliv?

Mer än hälften av kommunerna uppger att de har en eller flera tjänstemän som är ansvariga för verksamheten inom friluftsliv (61 procent), vilket är en liten ökning jämfört med 2015. Undersökningen tangerar i år den tidigare högsta noteringen från 2013.

Figur 1. Har din kommun en tjänsteperson/flera tjänstepersoner som är ansvarig för frågor gällande kommunens verksamhet inom friluftsliv?

Andel Ja-svar	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	6	5	4	3	2	1	0
Kommunen har en eller flera tjänstemän anställda med ansvar för kommunens verksamhet inom friluftsliv.	61%	56%	58%	61%	52%	56%	47%

Tabell 1. Har din kommun en tjänsteperson/flera tjänstepersoner som är ansvarig för frågor gällande kommunens verksamhet inom friluftsliv? Andel som svarar Ja. Resultat 2010-2016

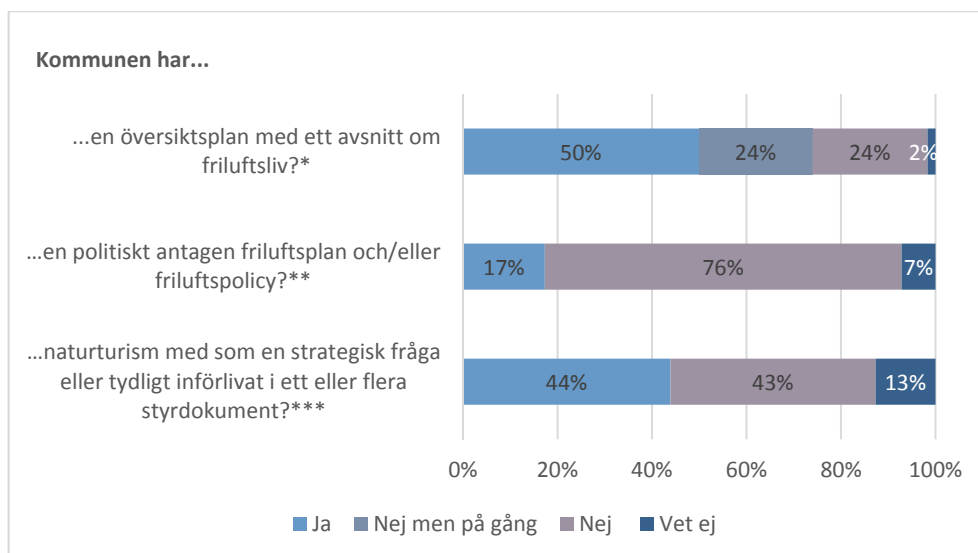
A 2-4. Har din kommun...

2. en översiktsplan med ett avsnitt om friluftsliv, där avsnittet om friluftsliv behandlas utförligt och med tydlig inriktning (uppdaterad och beslutad de senaste fyra åren)?

3. en politiskt antagen friluftsplän och/eller friluftspolicy innehållande exempelvis konkreta mål, riktlinjer, hantering av markkonflikter, planering för friluftsliv?

4. naturturism med som en strategisk fråga eller tydligt införlivat i ett eller flera styrdokument (t ex näringslivsplan eller dyl)?

Hälften av kommunerna har en översiktsplan med ett avsnitt om friluftsliv (50 procent), vilket är en något högre andel jämfört med 2015, men frågan är något omformulerad jämfört med tidigare år. Endast en mindre andel av kommunerna uppger att de har en politiskt antagen friluftsplän (17 procent). 44 procent av kommunerna har naturturism som en strategisk fråga eller införlivat i styrdokument, en andel som har ökat successivt sedan 2010.

Figur 2. Har din kommun....?

* där avsnittet om friluftsliv behandlas utförligt och med tydlig inriktning (uppdaterad och beslutad de senaste fyra åren)?

** innehållande exempelvis konkreta mål, riktlinjer, hantering av markkonflikter, planering för friluftsliv?

*** (t ex näringslivsplan eller dyl)?

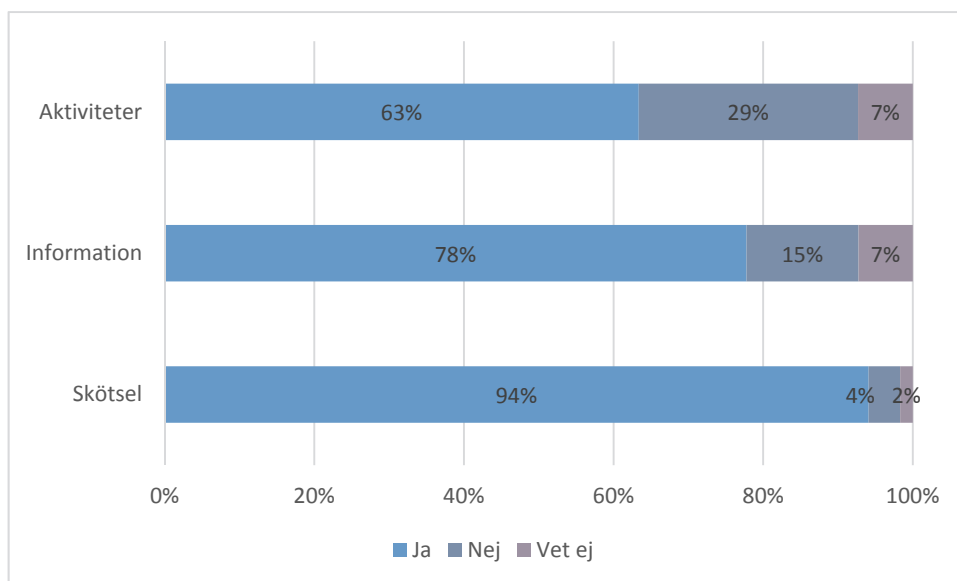
Kommunen har... Andel Ja-svar	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
En översiktsplan med ett avsnitt om friluftsliv*	50%	45%	51%	49%	44%	47%	50%
En politiskt antagen friluftsplän	17%	13%	13%	15%	10%	13%	12%
Naturturism som en strategisk fråga i näringslivsplanen eller införlivat i andra styrdokument*	44%	41%	41%	35%	31%	29%	-

*Något omformulerad sedan tidigare mätningar

Tabell 2. Kommunen har... Andel som svarar Ja. Resultat 2010-2016

A5. Finns det i din kommun avsatta resurser för friluftsliv i den kommunala budgeten (ekonomiska och/eller personella)?

En klar majoritet av kommunerna har avsatta resurser för friluftsliv i den kommunala budgeten för både skötsel och information. Tre av fem kommuner uppger att de har avsatta resurser för aktiviteter. Frågorna om kommunen har avsatta resurser för friluftsliv ställdes i mätningarna före 2015 som en övergripande fråga och resultaten kan därmed inte jämföras mot tidigare år.

Figur 3. Finns det i din kommun avsatta resurser för friluftsliv i den kommunala budgeten (ekonomiska och/eller personella) för...?

Insats	2016	2015
Skötsel	94%	90%
Information	78%	77%
Aktiviteter	63%	59%

Tabell 3. Finns det i din kommun avsatta resurser för friluftsliv i den kommunala budgeten (ekonomiska och/eller personella) för...? Andel som svarat Ja.

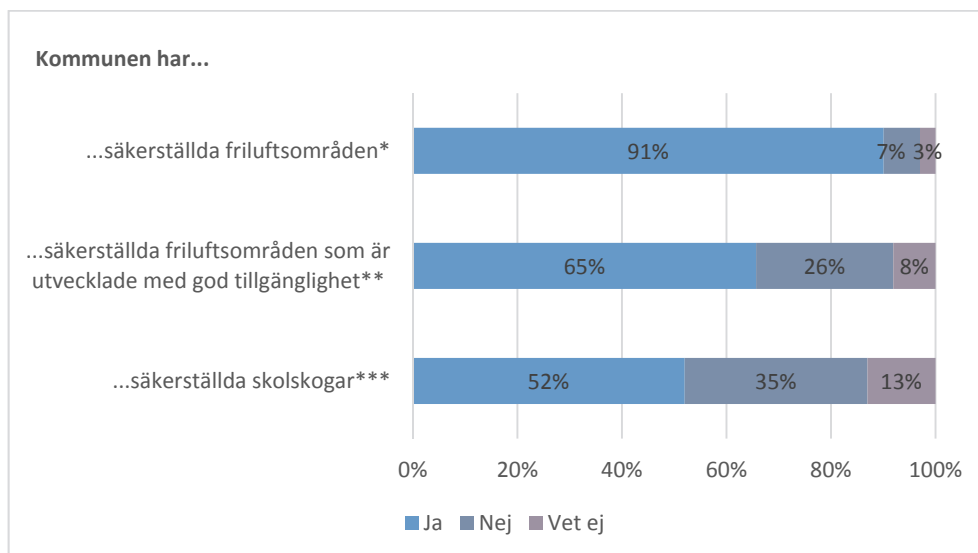
A 6-8. Finns det i kommunen...

6. Säkerställda friluftsområden (I detaljplan eller i kommunalt beslutade naturreservat)?

7. Säkerställda friluftsområden utvecklade med god tillgänglighet för funktionsnedsatta och särskilda grupper?

8. Säkerställda skolskogar (utpekade i detaljplan, översiktsplan eller genom avtal med markägare)?

De allra flesta kommuner har säkerställda friluftsområden. Av dessa anger två tredjedelar av kommunerna att de har säkerställda friluftsområden som är utvecklade med god tillgänglighet för funktionsnedsatta och särskilda grupper vilket är ungefär lika många som förra året. Omkring hälften av kommunerna har säkerställda skolskogar, vilket också är samma nivå som 2015. På lång sikt kan en positiv förändring urskiljas, sedan 2010 har andelen som har säkerställda skolskogar ökat med 11 procentenheter.

Figur 4. Har din kommun...

*i detaljplan eller i kommunalt beslutade naturreservat

**för funktionsnedsatta och särskilda grupper

***Utpekade i detaljplan, översiktsplan eller genom avtal med markägare

Kommunen har...	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
säkerställda friluftsområden	91%	89%	90%	89%	83%	91%	90%
säkerställda friluftsområden som är utvecklade med god tillgänglighet*	65%	64%					
säkerställda skolskogar	52%	52%	47%	46%	47%	43%	41%

*Ny fråga 2015

Tabell 4. Kommunen har.... Andel som svarat Ja. Resultat 2010-2016.

3.2. Sammantaget resultat för området Kommunens planer för friluftsliv

Tio kommuner – Huddinge, Kalix, Kalmar, Kil, Leksand, Lomma, Skövde, Trollhättan, Örebro och Örnsköldsvik– uppnår maximal poäng för området *Kommunens planer för friluftsliv*. Mediankommunen i undersökningen hamnar för området på fyra poäng.

Kommun	Poäng: Planer för friluftsliv
Huddinge kommun	7
Kalix kommun	7
Kalmar kommun	7
Kils kommun	7
Leksands kommun	7
Lomma kommun	7
Skövde kommun	7
Trollhättans stad	7
Örebro kommun	7
Örnsköldsviks kommun	7
Bergs kommun	6,5
Heby kommun	6,5
Jönköpings kommun	6,5
Lidingö stad	6,5
Sunne kommun	6,5
Västerås stad	6,5
Aneby kommun	6
Bjurholms kommun	6
Karlshamns kommun	6
Lidköpings kommun	6
Linköpings kommun	6
Ludvika kommun	6
Luleå kommun	6
Mönsterås kommun	6
Norrtälje kommun	6
Skellefteå kommun	6
Strängnäs kommun	6
Sundsvalls kommun	6
Söderhamns kommun	6
Tierps kommun	6
Tjörns kommun	6
Tranås kommun	6
Umeå kommun	6

Kommun	Poäng: Planer för friluftsliv
Åsele kommun	6
Östersunds kommun	6
Alvesta kommun	5,5
Botkyrka kommun	5,5
Bromölla kommun	5,5
Enköpings kommun	5,5
Haparanda stad	5,5
Karlsborgs kommun	5,5
Kristinehamns kommun	5,5
Kungsörs kommun	5,5
Ljusdals kommun	5,5
Lunds kommun	5,5
Mora kommun	5,5
Nybro kommun	5,5
Oxelösunds kommun	5,5
Sala kommun	5,5
Sollentuna kommun	5,5
Säffle kommun	5,5
Tibro kommun	5,5
Tyresö kommun	5,5
Ulricehamns kommun	5,5
Västerviks kommun	5,5
Växjö kommun	5,5
Ängelholms kommun	5,5
Ale kommun	5
Bollnäs kommun	5
Borås stad	5
Emmaboda kommun	5
Filipstads kommun	5
Finspångs kommun	5
Gnesta kommun	5
Göteborgs stad	5
Hjo kommun	5
Härryda kommun	5
Höganäs kommun	5
Karlstads kommun	5
Kiruna kommun	5
Kristianstads kommun	5
Ljungby kommun	5
Lysekils kommun	5

Kommun	Poäng: Planer för friluftsliv
Malå kommun	5
Piteå kommun	5
Skara kommun	5
Svalövs kommun	5
Sölvesborgs kommun	5
Ystads kommun	5
Älmhults kommun	5
Östhammars kommun	5
Östra Göinge kommun	5
Övertorneå kommun	5
Bengtsfors kommun	4,5
Eskilstuna kommun	4,5
Falköpings kommun	4,5
Grästorps kommun	4,5
Gällivare kommun	4,5
Gävle kommun	4,5
Götene kommun	4,5
Haninge kommun	4,5
Härjedalens kommun	4,5
Härnösands kommun	4,5
Katrineholms kommun	4,5
Kramfors kommun	4,5
Kungsbacka kommun	4,5
Köpings kommun	4,5
Lycksele kommun	4,5
Malmö stad	4,5
Markaryds kommun	4,5
Mölnads stad	4,5
Norrköpings kommun	4,5
Nyköpings kommun	4,5
Nässjö kommun	4,5
Ockelbo kommun	4,5
Orust kommun	4,5
Osby kommun	4,5
Rättviks kommun	4,5
Sandvikens kommun	4,5
Staffanstorps kommun	4,5
Tidaholms kommun	4,5
Uppsala kommun	4,5
Värmdö kommun	4,5
Åmåls kommun	4,5

Kommun	Poäng: Planer för friluftsliv
Åstorps kommun	4,5
Arjeplogs kommun	4
Forshaga kommun	4
Gnosjö kommun	4
Hagfors kommun	4
Halmstads kommun	4
Hedemora kommun	4
Klippans kommun	4
Knivsta kommun	4
Kungälv kommun	4
Nacka kommun	4
Nykvarns kommun	4
Partille kommun	4
Robertsfors kommun	4
Ronneby kommun	4
Sorsele kommun	4
Svedala kommun	4
Säters kommun	4
Torsby kommun	4
Vilhelmina kommun	4
Ydre kommun	4
Örkelljunga kommun	4
Österåkers kommun	4
Arvidsjaurs kommun	3,5
Avesta kommun	3,5
Borgholms kommun	3,5
Eslövs kommun	3,5
Flens kommun	3,5
Gagnefs kommun	3,5
Hallstahammars kommun	3,5
Hudiksvalls kommun	3,5
Jokkmokks kommun	3,5
Kumla kommun	3,5
Lerums kommun	3,5
Mariestads kommun	3,5
Motala kommun	3,5
Nynäshamns kommun	3,5
Ragunda kommun	3,5
Sigtuna kommun	3,5
Simrishamns kommun	3,5
Stockholms stad	3,5

Kommun	Poäng: Planer för friluftsliv
Strömstads kommun	3,5
Söderköpings kommun	3,5
Södertälje kommun	3,5
Tomelilla kommun	3,5
Uddevalla kommun	3,5
Upplands-Bro kommun	3,5
Vaxholms stad	3,5
Vimmerby kommun	3,5
Åre kommun	3,5
Öckerö kommun	3,5
Bodens kommun	3
Borlänge kommun	3
Burlövs kommun	3
Båstads kommun	3
Dals-Eds kommun	3
Danderyds kommun	3
Eda kommun	3
Eksjö kommun	3
Grums kommun	3
Hammarö kommun	3
Hylte kommun	3
Hässleholms kommun	3
Kinda kommun	3
Kävlinge kommun	3
Marks kommun	3
Munkedals kommun	3
Mörbylånga kommun	3
Oskarshamns kommun	3
Sollefteå kommun	3
Storumans kommun	3
Sävsjö kommun	3
Tingsryds kommun	3
Trosa kommun	3
Täby kommun	3
Valdemarsviks kommun	3
Vellinge kommun	3
Värnamo kommun	3
Arvika kommun	2,5
Bollebygds kommun	2,5
Ekerö kommun	2,5
Gislaveds kommun	2,5

Kommun	Poäng: Planer för friluftsliv
Gullspångs kommun	2,5
Höörs kommun	2,5
Laholms kommun	2,5
Lessebo kommun	2,5
Lilla Edets kommun	2,5
Lindesbergs kommun	2,5
Nora kommun	2,5
Nordmalings kommun	2,5
Norsjö kommun	2,5
Salems kommun	2,5
Smedjebackens kommun	2,5
Sundbybergs stad	2,5
Vara kommun	2,5
Vetlanda kommun	2,5
Vännäs kommun	2,5
Alingsås kommun	2
Bjuvs kommun	2
Håbo kommun	2
Laxå kommun	2
Malung-Sälens kommun	2
Mjölby kommun	2
Norbergs kommun	2
Ovanåkers kommun	2
Sjöbo kommun	2
Storfors kommun	2
Strömsunds kommun	2
Timrå kommun	2
Torsås kommun	2
Åtvidabergs kommun	2
Älvkarleby kommun	2
Melleruds kommun	1,5
Solna stad	1,5
Stenungsunds kommun	1,5
Surahammars kommun	1,5
Ånge kommun	1,5
Älvsbyns kommun	1,5
Herrljunga kommun	1
Vindelns kommun	1
Årjängs kommun	1
Ödeshögs kommun	1
Essunga kommun	0

Tabell 6. Totalpoäng för område A. Planer för friluftsliv.

4. Information och samarbete

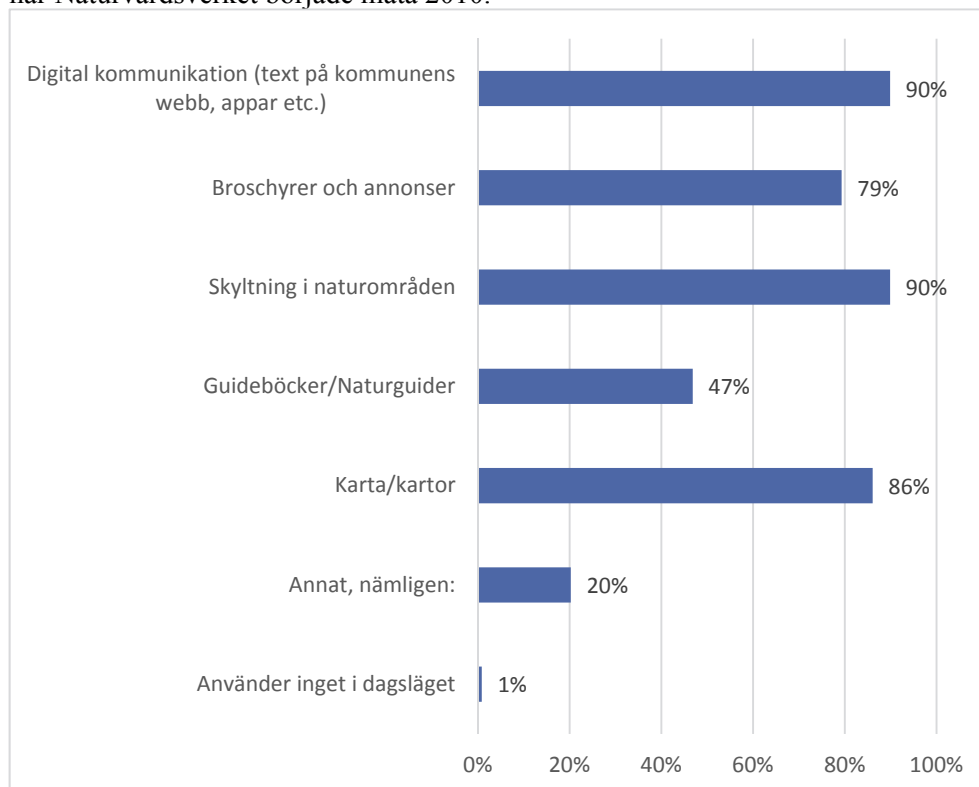
Området *B. Kommunens information och samarbete kring friluftsliv* innehåller fyra frågor med syftet att ta reda på vilka olika typer av informationsmaterial kommunerna har tagit fram, om kommunen har ett friluftsråd, om kommunen har en planeringsgrupp för friluftsliv samt om kommunen arbetar med att nå ut med information om allemansrätten till invånare i kommunen.

Kommunerna får en halv poäng för varje typ av informationsmaterial som nämns, dock maximalt tre poäng. För övriga frågor får de en poäng om de svarar *Ja* på frågan.

4.1. Resultat per fråga

B1. Vilken information har kommunen tagit fram för att främja friluftsliv och naturturism?

Nästan samtliga kommuner har tagit fram någon slags information för att främja friluftsliv och naturturism. De vanligaste informationstyperna är digital kommunikation, skyltning i naturområden och kartor. En stor del av kommunerna (79%) använder sig även av broschyrer och annonser och knappt hälften av kommunerna har tryckt upp och spridit guideböcker eller naturguider. En ökande andel av kommunerna tar fram information för att främja friluftsliv jämfört med när Naturvårdsverket började mäta 2010.

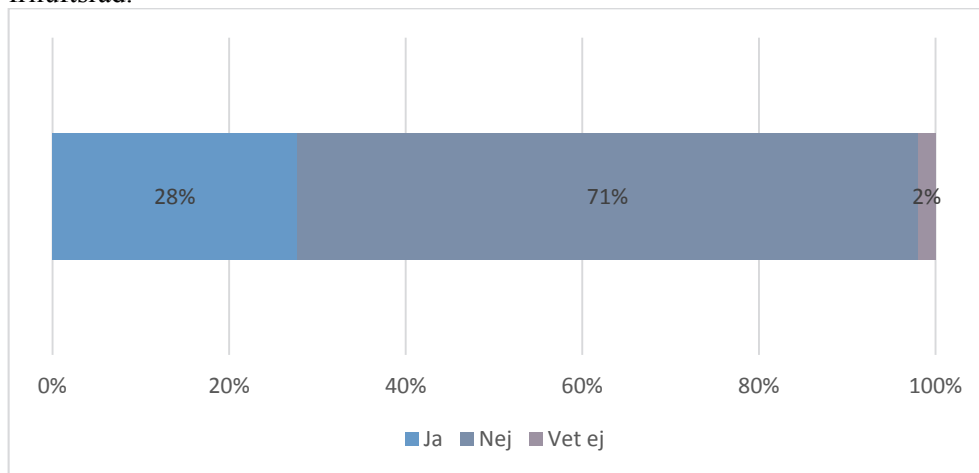
Figur 5. Vilken information har kommunen tagit fram för att främja friluftsliv och naturturism?

Informationstyp	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Digital kommunikation	90%	86%	83%	81%	74%	-	-
Broschyrer och annonser	79%	81%	81%	78%	71%	73%	64%
Skyltning i naturområden	90%	88%	84%	82%	79%	82%	70%
Guideböcker/Naturguider	47%	45%	40%	43%	39%	35%	34%
Karta	86%	79%	71%	68%	65%	-	-
Annan information	20%	12%	8%	14%	12%	10%	13%
Använder inget i dagsläget	1%	4%	3%	3%	5%	5%	3%

Tabell 5. Vilken information har kommunen tagit fram för att främja friluftsliv och naturturism? Resultat 2010-2016.

B2. Har din kommun ett friluftsråd eller liknande? (För dialog med till exempel ideella friluftsförbund, stiftelser, markägare med flera kring friluftslivsfrågor i kommunen)

En majoritet av kommunerna, 71%, har inte något särskilt friluftsråd tillsatt med ansvar för kommunens friluftsliv och samverkansfrågor kopplat till friluftslivet. 28 procent av kommunerna har dock tillsatt någon typ av friluftsråd, betydligt fler än då frågan började ställas 2012 – då hade en knapp femtedel av kommunerna ett friluftsråd.

Figur 6. Har din kommun ett friluftsråd* eller liknande?

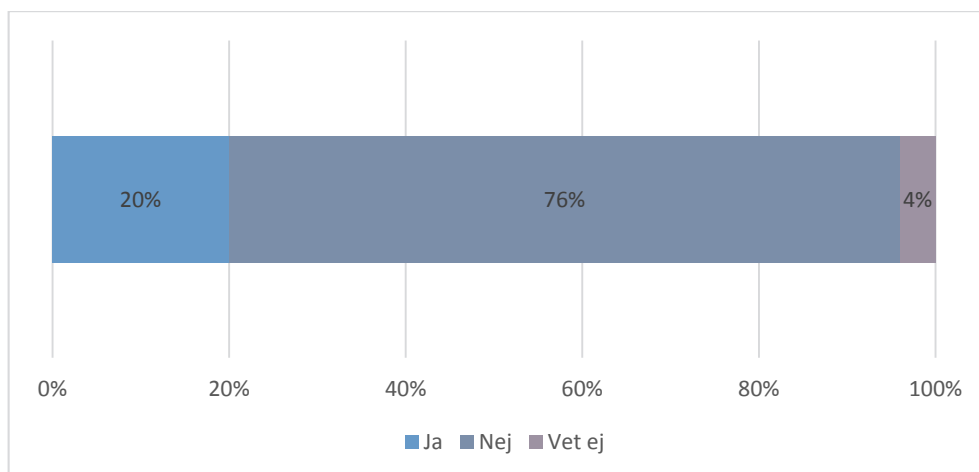
*För dialog med till exempel ideella friluftsförbund, stiftelser, markägare med flera kring friluftslivsfrågor i kommunen

Andel som svarat Ja	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Kommunen har ett friluftsråd eller liknande	28%	18%	21%	21%	19%	-	-

Tabell 6. Har din kommun ett friluftsråd* eller liknande? Resultat 2010-2016

B3. Har din kommun en politiskt beslutad samverkans- eller planeringsgrupp för friluftsliv där flera förvaltningar ingår (exempelvis planering, näring, kultur&fritid, markförvaltning, naturvård, barn- och ungdom)?

En femtedel av kommunerna har en politiskt beslutad samverkansfunktion för friluftslivet med flera förvaltningar, en siffra som varierat från år till år sedan frågan började ställas i undersökningen 2012.

Figur 7. Har din kommun en politiskt beslutad samverkans- eller planeringsgrupp för friluftsliv där flera förvaltningar* ingår?

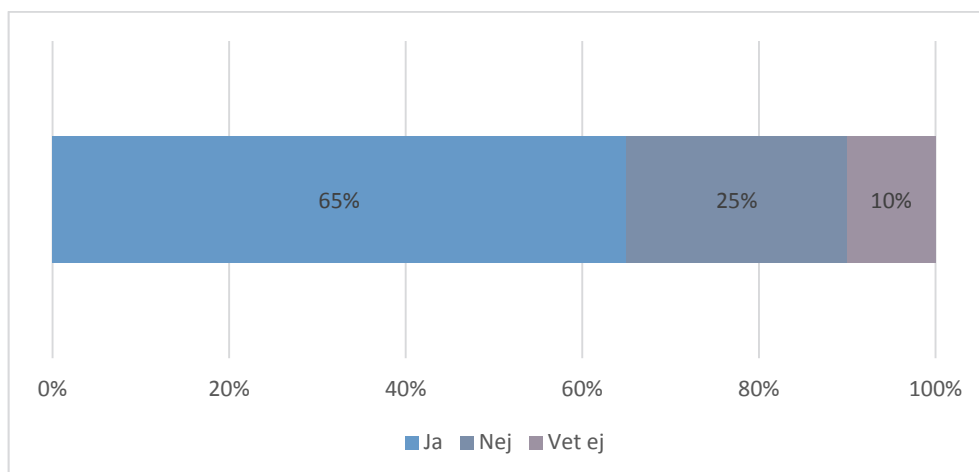
*exempelvis planering, näring, kultur&fritid, markförvaltning, naturvård, barn- och ungdom

Andel som svarat Ja	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
	20%	14%	16%	18%	-	-	-

Tabell 7. Har din kommun en politiskt beslutad samverkans- eller planeringsgrupp för friluftsliv där flera förvaltningar* ingår? Resultat 2010-2016.

B4. Arbetar din kommun för att nå ut med information om allemansrätten till invånarna i kommunen?

Drygt sex av tio kommuner arbetar med att nå ut med information om allemansrätten till kommuninvånarna. Denna andel har varit stabil de senaste åren men något fler kommuner arbetar aktivt med att nå ut med information om allemansrätten idag än då frågan började ställas i undersökningen 2011.

Figur 8. Arbetar din kommun för att nå ut med information om allemansrätten till invånarna i kommunen?

Andel som svarat Ja	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
	65%	64%	64%	64%	56%	58%	-

Tabell 8. Arbetar din kommun för att nå ut med information om allemansrätten till invånarna i kommunen? Andel som svarat Ja. Resultat 2010-2016.

4.2. Sammantaget resultat för området Information och samarbete kring friluftsliv

Tretton kommuner uppnår maximala poäng för området *B. Information och samarbete* – Bjurholm, Bromölla, Huddinge, Jönköping, Kalix, Lomma, Lund, Sundsvall, Söderhamn, Uppsala, Örebro och Örnsköldsvik. Mediankommunen i undersökningen hamnar för området på tre poäng.

Kommun	Poäng: Information och samarbete
Bjurholms kommun	6
Bromölla kommun	6
Huddinge kommun	6
Jönköpings kommun	6
Kalix kommun	6
Lomma kommun	6
Lunds kommun	6
Sundsvalls kommun	6
Söderhamns kommun	6
Uppsala kommun	6
Örebro kommun	6
Örnsköldsviks kommun	6
Arjeplogs kommun	5,5
Härryda kommun	5,5
Kalmar kommun	5,5
Kils kommun	5,5
Leksands kommun	5,5
Ljungby kommun	5,5
Piteå kommun	5,5
Skövde kommun	5,5
Tranås kommun	5,5
Tyresö kommun	5,5
Umeå kommun	5,5
Västerås stad	5,5
Heby kommun	5
Kristianstads kommun	5
Lidingö stad	5
Malmö stad	5
Norrköpings kommun	5
Nybro kommun	5
Skellefteå kommun	5
Sollentuna kommun	5
Svalövs kommun	5

Kommun	Poäng: Information och samarbete
Bergs kommun	4,5
Borås stad	4,5
Eksjö kommun	4,5
Gislaveds kommun	4,5
Gällivare kommun	4,5
Gävle kommun	4,5
Haninge kommun	4,5
Höganäs kommun	4,5
Karlshamns kommun	4,5
Kristinehamns kommun	4,5
Lycksele kommun	4,5
Osby kommun	4,5
Sunne kommun	4,5
Södertälje kommun	4,5
Sölvesborgs kommun	4,5
Tjörns kommun	4,5
Täby kommun	4,5
Ystads kommun	4,5
Ängelholms kommun	4,5
Botkyrka kommun	4
Falköpings kommun	4
Filipstads kommun	4
Finspångs kommun	4
Forshaga kommun	4
Göteborgs stad	4
Kungsbacka kommun	4
Kungsörs kommun	4
Linköpings kommun	4
Mölnåls kommun	4
Nacka kommun	4
Nyköpings kommun	4
Sorsele kommun	4
Upplands-Bro kommun	4
Västerviks kommun	4
Åtvidabergs kommun	4
Örkelljunga kommun	4
Österåkers kommun	4
Östra Göinge kommun	4
Ale kommun	3,5
Borlänge kommun	3,5
Emmaboda kommun	3,5

Kommun	Poäng: Information och samarbete
Enköpings kommun	3,5
Eskilstuna kommun	3,5
Flens kommun	3,5
Gnesta kommun	3,5
Grästorps kommun	3,5
Hudiksvalls kommun	3,5
Karlstads kommun	3,5
Kiruna kommun	3,5
Kumla kommun	3,5
Kävlinge kommun	3,5
Köpings kommun	3,5
Laholms kommun	3,5
Lidköpings kommun	3,5
Ludvika kommun	3,5
Luleå kommun	3,5
Mora kommun	3,5
Motala kommun	3,5
Mönsterås kommun	3,5
Norbergs kommun	3,5
Norrtälje kommun	3,5
Nässjö kommun	3,5
Robertsfors kommun	3,5
Ronneby kommun	3,5
Rättviks kommun	3,5
Sala kommun	3,5
Sjöbo kommun	3,5
Stockholms stad	3,5
Söderköpings kommun	3,5
Torsås kommun	3,5
Trosa kommun	3,5
Uddevalla kommun	3,5
Valdemarsviks kommun	3,5
Vilhelmina kommun	3,5
Östhammars kommun	3,5
Arvika kommun	3
Avesta kommun	3
Bollnäs kommun	3
Burlövs kommun	3
Eslövs kommun	3
Grums kommun	3
Håbo kommun	3

Kommun	Poäng: Information och samarbete
Härnösands kommun	3
Hässleholms kommun	3
Kramfors kommun	3
Lerums kommun	3
Ljusdals kommun	3
Malå kommun	3
Mariestads kommun	3
Markaryds kommun	3
Mjölby kommun	3
Munkedals kommun	3
Oxelösunds kommun	3
Sätters kommun	3
Tibro kommun	3
Tierps kommun	3
Tomelilla kommun	3
Torsby kommun	3
Trollhättans stad	3
Ulricehamns kommun	3
Vetlanda kommun	3
Växjö kommun	3
Åmåls kommun	3
Ånge kommun	3
Älmhults kommun	3
Arvidsjaur kommun	2,5
Bengtstads kommun	2,5
Båstads kommun	2,5
Dals-Eds kommun	2,5
Götene kommun	2,5
Hagfors kommun	2,5
Halmstads kommun	2,5
Haparanda stad	2,5
Hörs kommun	2,5
Marks kommun	2,5
Melleruds kommun	2,5
Mörbylånga kommun	2,5
Nordmalings kommun	2,5
Ockelbo kommun	2,5
Orust kommun	2,5
Ragunda kommun	2,5
Salems kommun	2,5
Sandvikens kommun	2,5

Kommun	Poäng: Information och samarbete
Skara kommun	2,5
Staffanstorps kommun	2,5
Stenungsunds kommun	2,5
Storumans kommun	2,5
Strömsunds kommun	2,5
Svedala kommun	2,5
Säffle kommun	2,5
Timrå kommun	2,5
Vaxholms stad	2,5
Vännäs kommun	2,5
Ydre kommun	2,5
Åsele kommun	2,5
Åstorps kommun	2,5
Älvkarleby kommun	2,5
Öckerö kommun	2,5
Ödeshögs kommun	2,5
Östersunds kommun	2,5
Alvesta kommun	2
Aneby kommun	2
Bjuvs kommun	2
Bodens kommun	2
Borgholms kommun	2
Eda kommun	2
Ekerö kommun	2
Hallstahammars kommun	2
Hjo kommun	2
Katrineholms kommun	2
Kinda kommun	2
Knivsta kommun	2
Kungälv kommun	2
Lessebo kommun	2
Lilla Edets kommun	2
Lysekils kommun	2
Nora kommun	2
Nykvarns kommun	2
Nynäshamns kommun	2
Ovanåkers kommun	2
Sigtuna kommun	2
Sollefteå kommun	2
Strömstads kommun	2
Sundbybergs stad	2

Kommun	Poäng: Information och samarbete
Sävsjö kommun	2
Tidaholms kommun	2
Tingsryds kommun	2
Vellinge kommun	2
Värmdö kommun	2
Åre kommun	2
Älvsbyns kommun	2
Alingsås kommun	1,5
Gagnefs kommun	1,5
Gnosjö kommun	1,5
Gullspångs kommun	1,5
Hammarö kommun	1,5
Hedemora kommun	1,5
Herrljunga kommun	1,5
Hylte kommun	1,5
Karlsborgs kommun	1,5
Klippans kommun	1,5
Lindesbergs kommun	1,5
Partille kommun	1,5
Solna stad	1,5
Strängnäs kommun	1,5
Värnamo kommun	1,5
Bollebygds kommun	1
Danderyds kommun	1
Jokkmokks kommun	1
Malung-Sälens kommun	1
Norsjö kommun	1
Simrishamns kommun	1
Smedjebackens kommun	1
Storfors kommun	1
Surahammars kommun	1
Årjängs kommun	1
Härjedalens kommun	0,5
Oskarshamns kommun	0,5
Vara kommun	0,5
Vimmerby kommun	0,5
Vindelns kommun	0,5
Essunga kommun	0
Laxå kommun	0
Övertorneå kommun	0

Tabell 9. Totalpoäng för område B. Information och samarbete.

5. Aktiviteter inom friluftsliv

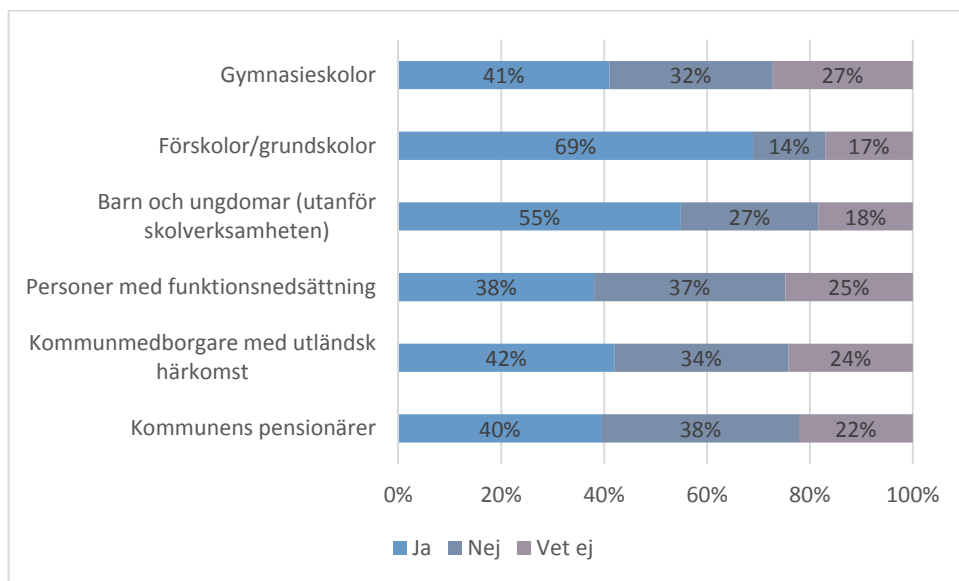
Frågeområdet *C. Kommunens aktiviteter inom friluftsliv* består av 14 frågor med syftet att ta reda på vilka aktiviteter kommunen genomfört under 2015 för att stimulera friluftsliv.

Avsatta medel i den kommunala budgeten ger en halv poäng per bidrag, dock maximalt två poäng. För frågorna om naturvägledning får kommunerna en halv poäng per form av naturvägledning, dock maximalt tre poäng. På frågorna om kommunen arbetar aktivt för att bevara, utveckla eller restaurera tätortsnära områden samt om kommunen genomför kartläggningar, får kommunerna två poäng om de svarar *Ja*. För övriga frågor får de en poäng om de svarar *Ja* på frågan.

5.1. Resultat per fråga

C1. Har din kommun genomfört aktiviteter för att stimulera friluftsliv?

Drygt två tredjedelar av kommunerna genomför aktiviteter för att stimulera till friluftsliv på förskolor och grundskolor. Drygt hälften av kommunerna har även aktiviteter riktade till barn och ungdomar utanför skolverksamheten. Cirka fyra av tio kommuner har genomfört aktiviteter för att stimulera till friluftsliv bland gymnasieskolor och ungefär lika många kommuner har genomfört aktiviteter för personer med funktionsnedsättning, invånare med utländsk härkomst samt pensionärer. Fler kommuner har genomfört aktiviteter mot förskolor/grundskolor, gymnasieskolor, barn och ungdomar utanför skolan och personer med utländsk härkomst 2016 jämfört med 2015. Om man jämför med resultaten 2010 genomför en ökande andel kommuner aktiviteter som syftar till att stimulera friluftsliv.

Figur 9. Har din kommun genomfört aktiviteter för att stimulera friluftsliv, riktade till...

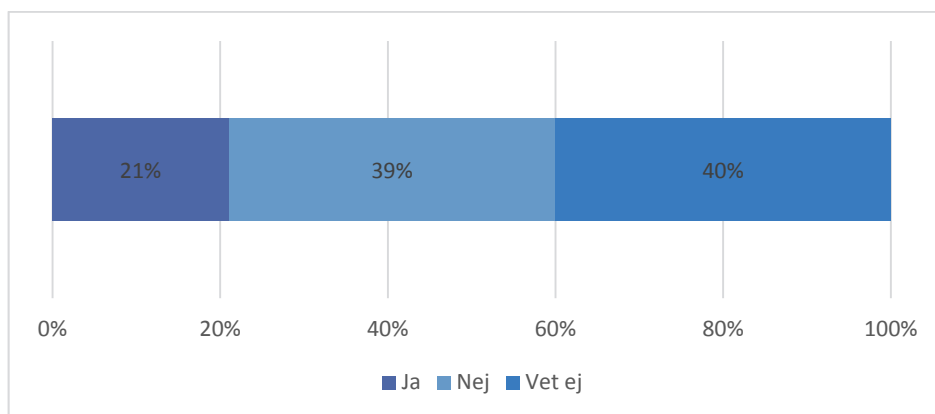
Grupp	2016	2015	2014*	2013*	2012	2011	2010
Kommunens pensionärer	40%	40%	-	-	30%	31%	28%
Kommunmedborgare med utländsk härkomst	42%	36%	-	-	30%	26%	19%
Personer med funktionsnedsättning	38%	37%	-	-	39%	39%	32%
Barn och ungdomar (utanför skolverksamheten)	55%	62%	-	-	55%	49%	45%
Förskolor/grundskolor	69%	62%	-	-	67%	59%	-
Gymnasieskolor	41%	36%	-	-	-	-	-

Tabell 10. Har din kommun genomfört aktiviteter för att stimulera friluftsliv, riktade till... Andel som svarat Ja. Resultat 2010-2016

*Frågorna är ej jämförbara för 2013-2014 då den enbart ställdes till de kommuner som har genomfört aktiviteter för att stimulera till friluftsliv

C2. Följer kommunen upp och utvärderar i vilken utsträckning skolorna bedriver friluftaktiviteter?

En femtedel av kommunerna följer upp och utvärderar i vilken utsträckning skolorna bedriver friluftaktiviteter. Noterbart är att fyra av tio kommuner är osäkra på huruvida ett sådant arbete bedrivs, en osäkerhet som dock har minskat sedan 2015 – då var siffran 47 %.

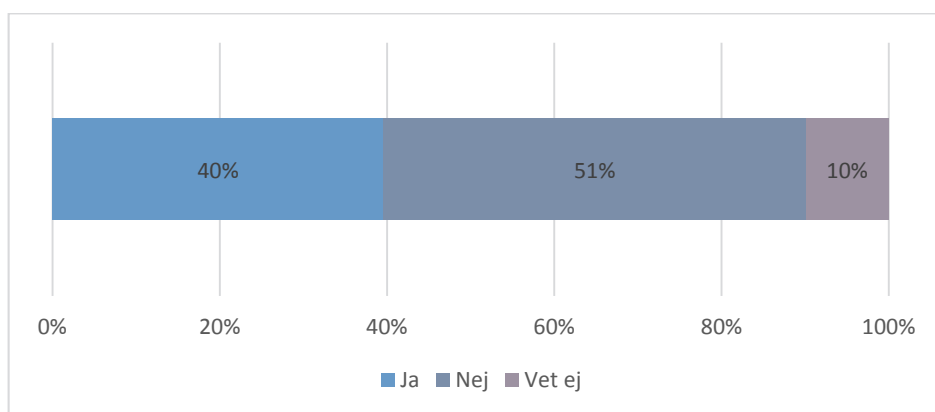
Figur 10. Följer kommunen upp och utvärderar i vilken utsträckning skolorna bedriver friluftaktiviteter?

Andel som svarat Ja	2016	2015
	21%	17%

Tabell 11. Följer kommunen upp och utvärderar i vilken utsträckning skolorna bedriver friluftaktiviteter? Andel som svarat Ja. Resultat 2015-2016

C3. Arbetar din kommun för att underlätta för människor att ta sig ut till naturområden med kollektivtrafik?

Fyra av tio kommuner arbetar aktivt med att underlätta för människor att ta sig ut i naturområden med kollektivtrafik. Denna andel har ökat tydligt sedan 2011 då bara 27 procent av kommunerna uppgav att de underlättar för människor att ta sig till naturområden med kollektivtrafik.

Figur 12. Arbetar din kommun för att underlätta för människor att ta sig ut till naturområden med kollektivtrafik?

Andel som svarat Ja	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
	40%	39%	40%	36%	24%	27%	-

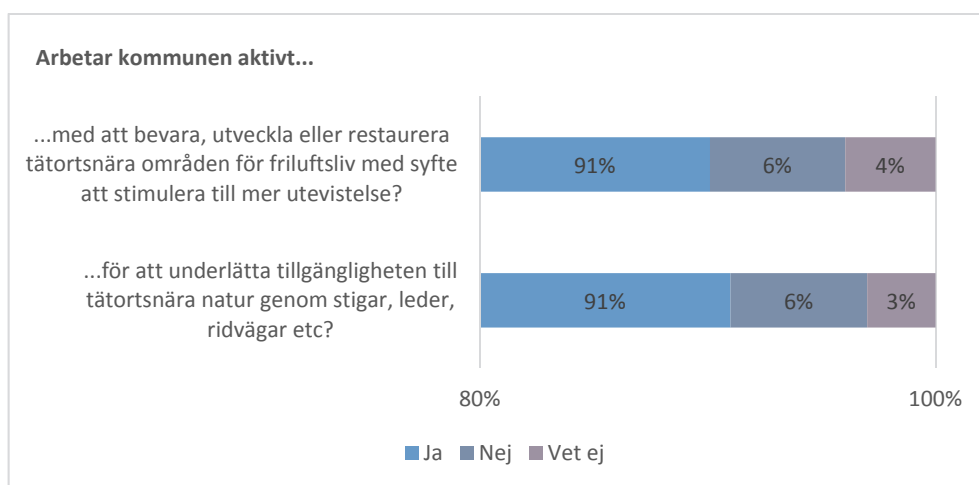
Tabell 12. Arbetar din kommun för att underlätta för människor att ta sig ut till naturområden med kollektivtrafik? Andel som svarat Ja. Resultat 2010-2016

C4-5. Arbetar kommunen aktivt...

4. med att bevara, utveckla eller restaurera tätortsnära områden för friluftsliv med syfte att stimulera till mer utevistelse?

5. för att underlätta tillgängligheten till tätortsnära natur genom stigar, leder, ridvägar etc?

Nio av tio kommuner arbetar aktivt med att underlätta tillgängligheten till tätortsnära natur genom stigar, leder, ridvägar etc och lika många arbetar med att bevara, utveckla eller restaurera tätortsnära områden för friluftsliv. Dessa siffror har ökat med fem respektive tio procentenheter sedan 2015.

Figur 11. Arbetar kommunen aktivt...

Andel som svarat Ja	2016	2015*
... med att bevara, utveckla eller restaurera tätortsnära områden för friluftsliv	91%	81%
... för att underlätta tillgängligheten till tätortsnära natur genom stigar, leder, ridvägar etc	90%	86%

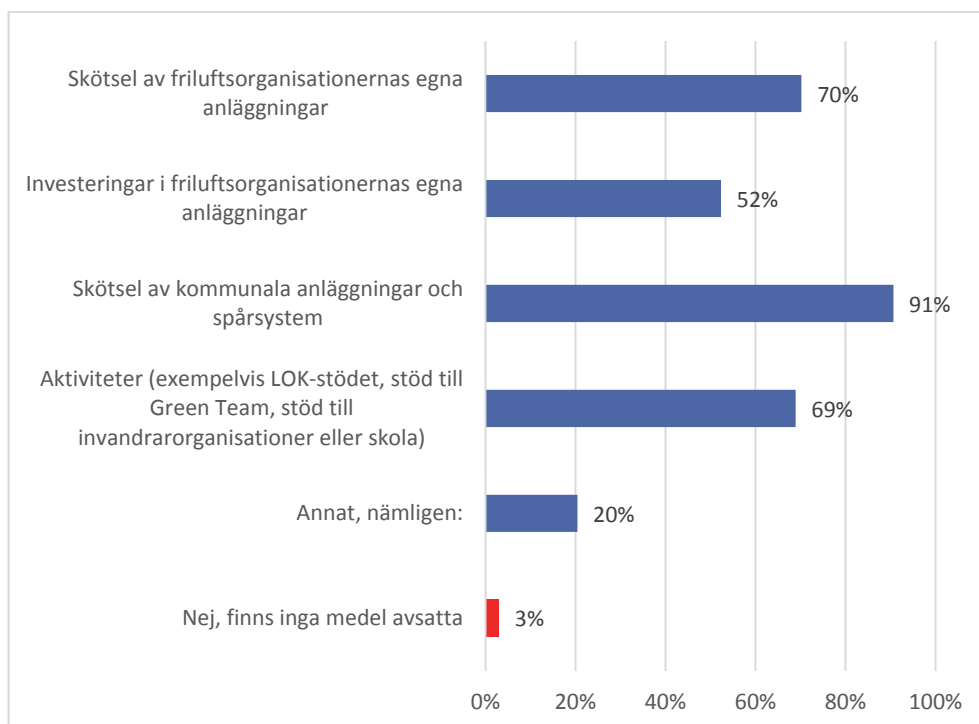
Tabell 13. Arbetar kommunen aktivt... Andel som svarat Ja. Resultat 2015-2016

*Frågorna ställdes första gången 2015

C 6. Finns det i din kommun avsatta medel i den kommunala budgeten för bidrag till friluftorganisationerna?

Nio av tio kommuner har avsatta medel för skötsel av kommunala anläggningar och spårssystem. Sju av tio kommuner har pengar avsatta för skötsel av friluftorganisationernas egna anläggningar och ungefär lika många kommuner har medel avsatta för aktiviteter genom exempelvis stöd till green Team, invandrarsorganisationer eller skola. Ungefär hälften av kommunerna avsätter medel för investeringar i friluftorganisationernas egna anläggningar. Fler

kommuner avsätter medel för samtliga dessa typer av insatser 2016 jämfört med när Naturvårdsverket började med undersökningen Årets friluftskommun 2010.

Figur 12. Finns det i din kommun avsatta medel i den kommunala budgeten för bidrag till friluftskommunerna gällande...

*exempelvis LOK-stödet, stöd till Green Team, stöd till invandrarorganisationer eller skola

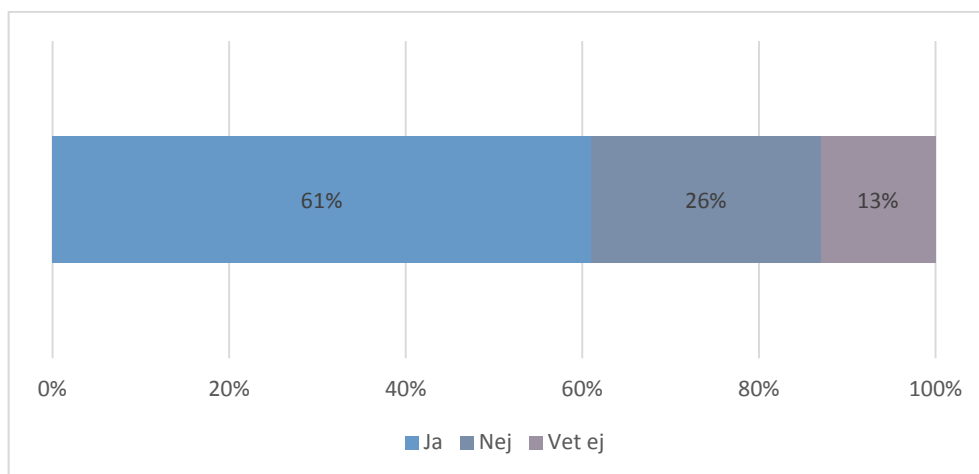
Insats	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Skötsel av friluftskommunernas egna anläggningar	69%	71%	68%	64%	63%	61%	53%
Investeringar i friluftskommunernas egna anläggningar	52%	49%	45%	45%	45%	43%	41%
Skötsel av kommunala anläggningar och spårssystem	89%	87%	85%	85%	80%	83%	76%
Aktiviteter	68%	61%	64%	62%	49%	50%	41%
Annat	20%	12%	12%	15%	11%	9%	12%
Finns inga medel avsatta	3%	4%	6%	4%	4%	-	-

Tabell 14. Finns det i din kommun avsatta medel i den kommunala budgeten för bidrag till friluftskommunerna gällande... Resultat 2010-2016

C 7. Har din kommun sökt pengar via den lokala naturvårdssatsningen (LONA) för friluftslivsåtgärder?

Sex av tio kommuner i årets undersökning har sökt pengar via den lokala naturvårdssatsningen LONA för friluftslivsåtgärder. Denna siffra har ökat jämfört med

såväl föregående års undersökning, som i jämförelse med när undersökningen gjordes första gången 2010.

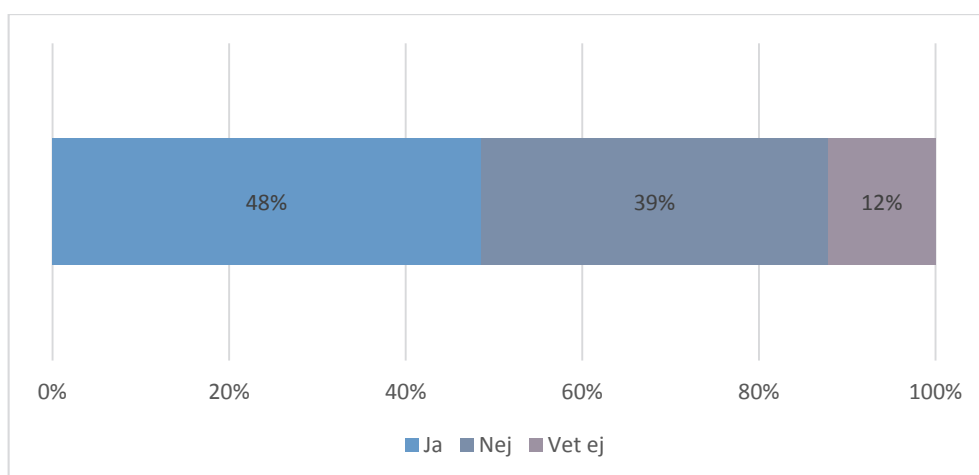
Figur 13. Har din kommun sökt pengar via den lokala naturvårdssatsningen (LONA) för friluftslivsåtgärder?

Andel som svarat Ja	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
	61%	52%	54%	48%	51%	42%	-

Tabell 15. Har din kommun sökt pengar via den lokala naturvårdssatsningen (LONA) för friluftslivsåtgärder? Andel som svarat Ja. Resultat 2010-2016.

C 8. Genomför kommunen kartläggningar för att förbättra underlaget för planering och åtgärder för friluftslivet (t.ex. besöksräkning, intervjuer, enkäter etc.)?

Hälften av kommunerna genomför kartläggningar för att förbättra underlaget för planering och åtgärder för friluftslivet, lika många som förra året.

Figur 14. Genomför kommunen kartläggningar för att förbättra underlaget för planering och åtgärder för friluftslivet (t.ex. besöksräkning, intervjuer, enkäter etc.)?

Andel som svarat Ja	2016	2015
	48%	49%

Tabell 16. Genomför kommunen kartläggningar för att förbättra underlaget för planering och åtgärder för friluftslivet (t.ex. besöksräkning, intervjuer, enkäter etc.)? Andel som svarat Ja. Resultat 2015-2016.

C 9. Arbetar kommunen med naturvägledning? I så fall vilka former?

Kommunerna i undersökningen ägnar sig åt naturvägledning på flera olika sätt. Drygt hälften av kommunerna gör det genom att anordna guidningar eller stimulera ideella organisationer eller företagande inom naturguidning, ekoturism eller natur- och kulturinformation. Hälften av kommunerna ägnar sig åt utomhus- och kulturarvspedagogik och drygt fyra av tio ägnar sig åt marknadsföring och annonsering. Drygt tre av tio ägnar sig åt IT-baserade metoder inom naturvägledning såsom mobil naturvägledning eller geocaching och lika många arrangerar utställningar. En femtedel av kommunerna har kommunala naturrum och lika många driver naturskolor. En del kommuner, 16 procent, ägnar sig åt andra typer av naturvägledning. Sammantaget ägnar sig 90 procent av kommunerna åt någon typ av naturvägledning. Detta är en ökning med tio procentenheter från 2015 då den andelen var 80 procent. Genomgående sker en ökning för de olika formerna av naturvägledning jämfört med undersökningen 2015 (se tabell 17).

Figur 15. Arbetar kommunen med naturvägledning? I så fall vilka former:

* egna eller via organisationer/entreprenörer

** t.ex. mobil naturvägledning och geocaching

*** inom naturguidning, ekoturism, natur- och kulturinformation

Svarsalternativ	2016	2015
Anordnade guidningar (egna eller via organisationer/entreprenörer)	56%	47%
IT-baserade metoder, t.ex. mobil naturvägledning och geocaching	32%	27%
Utomhuspedagogik och kulturarvspedagogik	51%	41%
Kommunala naturum	20%	16%
Stimulerar företagande inom naturguidning, ekoturism, natur- och kulturinformation	52%	41%
Stimulerar ideella organisationer inom naturguidning, ekoturism, natur- och kulturinformation	56%	44%
Driver naturskolor	21%	19%
Arrangerar utställningar	32%	25%
Regelbunden marknadsföring och annonsering	43%	35%
Annat, nämligen:	16%	11%
Nej, inget	10%	20%

Tabell 17. Arbetar kommunen med naturvägledning? I så fall vilka former: Andel som angett resp. svarsalternativ. Resultat 2015-2016

5.2. Sammantaget resultat för området Kommunernas aktiviteter inom friluftsliv

I kategorin *aktiviteter inom friluftsliv* uppnår sex kommuner maxpoäng - Göteborg, Piteå, Sundsvall, Söderhamn, Umeå och Örnsköldsvik. Mediankommunen i undersökningen hamnar för området på tio och en halv poäng, vilket är en ökning jämfört med 2015 då mediankommunen hade nio och en halv poäng.

Kommun	Poäng; Aktiviteter inom friluftsliv
Göteborgs stad	19
Piteå kommun	19
Sundsvalls kommun	19
Söderhamns kommun	19
Umeå kommun	19
Örnsköldsviks kommun	19
Bromölla kommun	18
Finspångs kommun	18
Gällivare kommun	18
Heby kommun	18
Huddinge kommun	18
Jönköpings kommun	18
Kalix kommun	18
Karlshamns kommun	18
Karlstads kommun	18
Kristianstads kommun	18
Leksands kommun	18
Lidingö stad	18
Linköpings kommun	18
Luleå kommun	18
Malmö stad	18
Norrtälje kommun	18
Ronneby kommun	18
Västerås stad	18
Örebro kommun	18
Ljungby kommun	17,5
Tyesö kommun	17,5
Bjurholms kommun	17
Borås stad	17
Härryda kommun	17
Lunds kommun	17
Skellefteå kommun	17
Sölvesborgs kommun	17
Tibro kommun	17

Kommun	Poäng; Aktiviteter inom friluftsliv
Uppsala kommun	17
Eskilstuna kommun	16,5
Gävle kommun	16,5
Motala kommun	16,5
Mönsterås kommun	16,5
Skövde kommun	16,5
Lomma kommun	16
Nybro kommun	16
Tjörns kommun	16
Tranås kommun	16
Kalmar kommun	15,5
Sala kommun	15,5
Haninge kommun	15
Kramfors kommun	15
Ludvika kommun	15
Mörbylånga kommun	15
Växjö kommun	15
Arjeplogs kommun	14,5
Gislaveds kommun	14,5
Kungsbacka kommun	14,5
Mora kommun	14,5
Stockholms stad	14,5
Älvkarleby kommun	14,5
Bodens kommun	14
Falköpings kommun	14
Höganäs kommun	14
Norrköpings kommun	14
Sollentuna kommun	14
Sunne kommun	14
Svalövs kommun	14
Söderköpings kommun	14
Lidköpings kommun	13,5
Ragunda kommun	13,5
Robertsfors kommun	13,5
Bergs kommun	13
Götene kommun	13
Hallstahammars kommun	13
Haparanda stad	13
Hudiksvalls kommun	13
Härnösands kommun	13
Kungsörs kommun	13

Kommun	Poäng; Aktiviteter inom friluftsliv
Nyköpings kommun	13
Grums kommun	12,5
Markaryds kommun	12,5
Åre kommun	12,5
Avesta kommun	12
Filipstads kommun	12
Gullspångs kommun	12
Knivsta kommun	12
Kristinehamns kommun	12
Sorsele kommun	12
Strängnäs kommun	12
Säffle kommun	12
Sävsjö kommun	12
Södertälje kommun	12
Torsby kommun	12
Uddevalla kommun	12
Upplands-Bro kommun	12
Västerviks kommun	12
Ydre kommun	12
Östersunds kommun	12
Botkyrka kommun	11,5
Grästorps kommun	11,5
Hjo kommun	11,5
Laholms kommun	11,5
Mölnåls kommun	11,5
Tomelilla kommun	11,5
Ängelholms kommun	11,5
Borgholms kommun	11
Enköpings kommun	11
Eslövs kommun	11
Kiruna kommun	11
Kumla kommun	11
Lindesbergs kommun	11
Malå kommun	11
Strömsunds kommun	11
Eda kommun	10,5
Katrineholms kommun	10,5
Lycksele kommun	10,5
Mjölby kommun	10,5
Nacka kommun	10,5
Ockelbo kommun	10,5

Kommun	Poäng; Aktiviteter inom friluftsliv
Värnamo kommun	10,5
Ystads kommun	10,5
Älmhults kommun	10,5
Örkelljunga kommun	10,5
Östhammars kommun	10,5
Ale kommun	10
Alvesta kommun	10
Halmstads kommun	10
Sigtuna kommun	10
Åmåls kommun	10
Bengtsfors kommun	9,5
Borlänge kommun	9,5
Emmaboda kommun	9,5
Hörs kommun	9,5
Jokkmokks kommun	9,5
Kils kommun	9,5
Kinda kommun	9,5
Köpings kommun	9,5
Oxelösunds kommun	9,5
Strömstads kommun	9,5
Vilhelmina kommun	9,5
Österåkers kommun	9,5
Östra Göinge kommun	9,5
Gnesta kommun	9
Marks kommun	9
Munkedals kommun	9
Nordmalings kommun	9
Storfors kommun	9
Timrå kommun	9
Ulricehamns kommun	9
Vindelns kommun	9
Älvsbyns kommun	9
Dals-Eds kommun	8,5
Karlsborgs kommun	8,5
Laxå kommun	8,5
Nässjö kommun	8,5
Orust kommun	8,5
Skara kommun	8,5
Tierps kommun	8,5
Vetlanda kommun	8,5
Ödeshögs kommun	8,5

Kommun	Poäng; Aktiviteter inom friluftsliv
Arvika kommun	8
Bjuvs kommun	8
Flens kommun	8
Forshaga kommun	8
Lysekils kommun	8
Rättviks kommun	8
Storumans kommun	8
Svedala kommun	8
Säters kommun	8
Trollhättans stad	8
Täby kommun	8
Valdemarsviks kommun	8
Vara kommun	8
Vellinge kommun	8
Aneby kommun	7,5
Ekerö kommun	7,5
Hedemora kommun	7,5
Klippans kommun	7,5
Ovanåkers kommun	7,5
Staffanstorps kommun	7,5
Eksjö kommun	7
Mariestads kommun	7
Sandvikens kommun	7
Simrishamns kommun	7
Sollefteå kommun	7
Trosa kommun	7
Åstorps kommun	7
Åtvidabergs kommun	7
Båstads kommun	6,5
Gnosjö kommun	6,5
Hagfors kommun	6,5
Hylte kommun	6,5
Melleruds kommun	6,5
Norbergs kommun	6,5
Norsjö kommun	6,5
Partille kommun	6,5
Sundbybergs stad	6,5
Tidaholms kommun	6,5
Hässleholms kommun	6
Kävlinge kommun	6
Lerums kommun	6

Kommun	Poäng; Aktiviteter inom friluftsliv
Nora kommun	6
Stenungsunds kommun	6
Torsås kommun	6
Värmdö kommun	6
Bollnäs kommun	5,5
Burlövs kommun	5,5
Gagnefs kommun	5,5
Hammarö kommun	5,5
Härjedalens kommun	5,5
Nynäshamns kommun	5,5
Surahammars kommun	5,5
Åsele kommun	5,5
Arvidsjaurs kommun	5
Öckerö kommun	5
Alingsås kommun	4,5
Danderyds kommun	4,5
Ljusdals kommun	4,5
Nykvärns kommun	4,5
Osby kommun	4,5
Solna stad	4,5
Tingsryds kommun	4,5
Vaxholms stad	4,5
Övertorneå kommun	4,5
Herrljunga kommun	4
Håbo kommun	4
Oskarshamns kommun	4
Vännäs kommun	4
Vimmerby kommun	3,5
Ånge kommun	3,5
Lilla Edets kommun	3
Salems kommun	3
Smedjebackens kommun	3
Bollebygds kommun	2,5
Kungälv kommun	2,5
Årjängs kommun	2,5
Sjöbo kommun	2
Essunga kommun	1,5
Lessebo kommun	1,5
Malung-Sälens kommun	-*

Tabell 18. Totalpoäng för område C. Aktiviteter inom friluftsliv.

6. Förändringar i resultaten

Många kommuner har förbättrat sina resultat i undersökningen 2016 jämfört med snitten för de sex föregående åren 2010-2015. Mediankommunen har förbättrat sina resultat med 7 procentenheter och 158 av 237 har förbättrat sina totalpoäng jämfört med snittet för 2010-2015.

Kommun	Andel av totalpoäng 2010-2015	Andel av totalpoäng 2016	Differens
Heby	32%	92%	60%
Kalmar	36%	88%	51%
Karlshamn	39%	89%	50%
Kil	19%	69%	50%
Härryda	38%	86%	48%
Malmö	42%	86%	44%
Västerås	55%	94%	39%
Umeå	58%	95%	38%
Gällivare	47%	84%	38%
Lomma	54%	91%	37%
Grästorp	25%	61%	36%
Ragunda	25%	61%	36%
Nybro	48%	83%	35%
Bromölla	58%	92%	34%
Mönsterås	48%	81%	33%
Kiruna	29%	61%	32%
Strängnäs	30%	61%	31%
Ystad	32%	63%	30%
Robertsfors	36%	66%	30%
Tyresö	59%	89%	30%
Ronneby	50%	80%	29%
Åre	28%	56%	28%
Flen	19%	47%	28%
Haninge	48%	75%	27%
Bjurholm	63%	91%	27%

Tabell 19. Årets förbättrare 2016

7. Årets friluftskommun 2016

Många kommuner har i årets undersökning uppnått mycket goda resultat. 10 kommuner har fått 30 poäng eller mer. En kommun får maximala poäng på samtliga områden i undersökningen, Örnsköldsviks kommun. Ytterligare fem kommuner får ett poäng från maxresultat. Mediankommunen i undersökningen får 17,5 poäng – en förbättring med 1,5 poäng sedan förra årets undersökning.

Kommun	Totalpoäng	Planer för friluftsliv	Information och samarbete	Aktiviteter inom friluftsliv
Örnsköldsviks kommun	32	7	6	19
Huddinge kommun	31	7	6	18
Kalix kommun	31	7	6	18
Sundsvalls kommun	31	6	6	19
Söderhamns kommun	31	6	6	19
Örebro kommun	31	7	6	18
Jönköpings kommun	30,5	6,5	6	18
Leksands kommun	30,5	7	5,5	18
Umeå kommun	30,5	6	5,5	19
Västerås stad	30	6,5	5,5	18
Bromölla kommun	29,5	5,5	6	18
Heby kommun	29,5	6,5	5	18
Lidingö stad	29,5	6,5	5	18
Piteå kommun	29,5	5	5,5	19
Bjurholms kommun	29	6	6	17
Lomma kommun	29	7	6	16
Skövde kommun	29	7	5,5	16,5
Karlshamns kommun	28,5	6	4,5	18
Lunds kommun	28,5	5,5	6	17
Tyresö kommun	28,5	5,5	5,5	17,5
Göteborgs stad	28	5	4	19
Kalmar kommun	28	7	5,5	15,5
Kristianstads kommun	28	5	5	18
Linköpings kommun	28	6	4	18
Ljungby kommun	28	5	5,5	17,5
Skellefteå kommun	28	6	5	17
Härryda kommun	27,5	5	5,5	17
Luleå kommun	27,5	6	3,5	18
Malmö stad	27,5	4,5	5	18
Norrtälje kommun	27,5	6	3,5	18
Tranås kommun	27,5	6	5,5	16

Kommun	Totalpoäng	Planer för friluftsliv	Information och samarbete	Aktiviteter inom friluftsliv
Uppsala kommun	27,5	4,5	6	17
Finspångs kommun	27	5	4	18
Gällivare kommun	27	4,5	4,5	18
Borås stad	26,5	5	4,5	17
Karlstads kommun	26,5	5	3,5	18
Nybro kommun	26,5	5,5	5	16
Sölvesborgs kommun	26,5	5	4,5	17
Tjörns kommun	26,5	6	4,5	16
Mönsterås kommun	26	6	3,5	16,5
Gävle kommun	25,5	4,5	4,5	16,5
Ronneby kommun	25,5	4	3,5	18
Tibro kommun	25,5	5,5	3	17
Sunne kommun	25	6,5	4,5	14

Tabell 20. Årets friluftskommun 2016

7.1. Resultat uppdelat på län och kommun

På de kommande sidorna redovisas resultaten för varje enskild kommun.

Resultaten presenteras uppdelade på län, och inom varje län redovisas

kommunerna i bokstavsordning. Rankingen baseras på kommunernas totalpoäng i

årets undersökning.

Län	Kommun	Totalpoäng 2016	Andel av totalpoäng 2010-2015	Andel av totalpoäng 2016	Differens	Ranking	
Blekinge län	Karlshamn	28,5	39%	89%	50%	18	
	Ronneby	25,5	50%	80%	29%	41	
	Sölvesborg	26,5	65%	83%	18%	35	
Dalarnas län	Avesta	18,5	56%	58%	2%	99	
	Borlänge	16	42%	50%	8%	134	
	Gagnef	10,5	32%	33%	1%	206	
	Hedemora	13	54%	41%	-13%	175	
	Leksand	30,5	92%	95%	3%	7	
	Ludvika	24,5	82%	77%	-5%	45	
	Malung-Sälen	3	43%	9%	-33%	236	
	Mora	23,5	62%	73%	12%	53	
	Rättvik	16	38%	50%	12%	134	
	Smedjebacken	6,5	24%	20%	-3%	231	
	Säter	15	40%	47%	7%	148	
	Gävleborgs län	Bollnäs	13,5	42%	42%	0%	169
		Gävle	25,5	79%	80%	1%	41
		Hudiksvall	20	45%	63%	17%	78
Ljusdal		13	47%	41%	-6%	175	
Ockelbo		17,5	43%	55%	12%	117	
Ovanåker		11,5	40%	36%	-4%	196	
Sandviken		14	61%	44%	-17%	162	
Söderhamn		31	85%	97%	12%	2	
Hallands län	Halmstad	16,5	35%	52%	17%	130	
	Hylte	11	41%	34%	-6%	200	
	Kungsbacka	23	59%	72%	12%	58	
	Laholm	17,5	48%	55%	7%	117	
Jämtlands län	Berg	24	48%	75%	27%	49	
	Härjedalen	10,5	63%	33%	-30%	206	
	Ragunda	19,5	25%	61%	36%	87	
	Strömsund	15,5	46%	48%	2%	139	
	Åre	18	28%	56%	28%	110	
Jönköpings län	Östersund	20,5	74%	64%	-10%	75	
	Aneby	15,5	32%	48%	17%	139	

Län	Kommun	Totalpoäng 2016	Andel av totalpoäng 2010-2015	Andel av totalpoäng 2016	Differens	Ranking
	Ekerö	12	35%	38%	3%	186
	Eksjö	14,5	34%	45%	12%	155
	Gislaved	21,5	50%	67%	17%	65
	Gnosjö	12	40%	38%	-3%	186
	Jönköping	30,5	88%	95%	8%	7
	Nässjö	16,5	60%	52%	-8%	130
	Piteå	29,5	77%	92%	15%	11
	Sävsjö	17	38%	53%	15%	127
	Tranås	27,5	67%	86%	19%	27
	Vetlanda	14	41%	44%	3%	162
	Värnamo	15	47%	47%	0%	148
Kalmar län	Borgholm	16,5	36%	52%	15%	130
	Emmaboda	18	56%	56%	1%	110
	Kalmar	28	36%	88%	51%	21
	Mönsterås	26	48%	81%	33%	40
	Mörbylånga	20,5	41%	64%	23%	75
	Nybro	26,5	48%	83%	35%	35
	Oskarshamn	7,5	34%	23%	-11%	227
	Torsås	11,5	26%	36%	10%	196
	Vimmerby	7,5	38%	23%	-15%	227
	Västervik	21,5	50%	67%	17%	65
Kronobergs län	Alvesta	17,5	39%	55%	15%	117
	Lessebo	6	30%	19%	-11%	233
	Ljungby	28	61%	88%	27%	21
	Markaryd	14,5	43%	45%	2%	78
	Tingsryd	9,5	32%	30%	-3%	217
	Växjö	23,5	51%	73%	23%	54
	Älmhult	18,5	69%	58%	-11%	99
Norrbottnens län	Arjeplog	24	64%	75%	11%	49
	Arvidsjaur	11	28%	34%	6%	200
	Boden	19	34%	59%	26%	93
	Gällivare	27	47%	84%	38%	33
	Haparanda	21	56%	66%	10%	70
	Jokkmokk	14	32%	44%	12%	162
	Kalix	31	81%	97%	16%	2
	Kiruna	19,5	29%	61%	32%	87
	Luleå	27,5	71%	86%	14%	27
	Älvsbyn	12,5	16%	39%	23%	182
	Övertorneå	9,5	31%	30%	-2%	217

Län	Kommun	Totalpoäng 2016	Andel av totalpoäng 2010-2015	Andel av totalpoäng 2016	Differens	Ranking
Skåne län	Bjuv	12	43%	38%	-5%	186
	Bromölla	29,5	58%	92%	34%	11
	Burlöv	11,5	27%	36%	9%	196
	Båstad	12	47%	38%	-10%	186
	Eslöv	17,5	43%	55%	12%	117
	Hässleholm	12	49%	38%	-12%	186
	Höganäs	23,5	59%	73%	15%	53
	Hör	14,5	58%	45%	-12%	155
	Klippan	13	47%	41%	-6%	175
	Kristianstad	28	93%	88%	-6%	21
	Kävlinge	12,5	32%	39%	7%	182
	Lomma	29	54%	91%	37%	15
	Lund	28,5	63%	89%	27%	18
	Malmö	27,5	42%	86%	44%	27
	Osby	13,5	52%	42%	-6%	169
	Simrishamn	11,5	14%	36%	22%	196
	Sjöbo	7,5	50%	23%	-27%	227
	Staffanstorps	14,5	35%	45%	11%	155
	Svalöv	24	54%	75%	21%	49
	Svedala	14,5	56%	45%	-10%	155
	Tomelilla	18	53%	56%	3%	110
	Vellinge	13	43%	41%	-3%	175
	Ystad	20	32%	63%	30%	78
	Åstorp	14	28%	44%	16%	162
	Ängelholm	21,5	52%	67%	15%	65
	Örkelljunga	18,5	62%	58%	-4%	99
Östra Göinge	18,5	38%	58%	20%	99	
Stockholms län	Botkyrka	21	42%	66%	24%	70
	Danderyd	8,5	22%	27%	4%	221
	Haninge	24	48%	75%	27%	49
	Huddinge	31	89%	97%	8%	2
	Lidingö	29,5	65%	92%	27%	11
	Nacka	18,5	61%	58%	-3%	99
	Norrtälje	27,5	77%	86%	9%	27
	Nykvarn	10,5	42%	33%	-9%	206
	Nynäshamn	11	46%	34%	-11%	200
	Salem	8	42%	25%	-17%	223
	Sigtuna	15,5	47%	48%	1%	139
	Sollentuna	24,5	59%	77%	18%	45

Län	Kommun	Totalpoäng 2016	Andel av totalpoäng 2010-2015	Andel av totalpoäng 2016	Differens	Ranking
	Solna	7,5	25%	23%	-1%	227
	Stockholm	21,5	63%	67%	4%	65
	Sundbyberg	11	38%	34%	-4%	200
	Södertälje	20	65%	63%	-3%	78
	Tyresö	28,5	59%	89%	30%	18
	Täby	15,5	48%	48%	0%	139
	Upplands-Bro	19,5	40%	61%	21%	87
	Vaxholm	10,5	41%	33%	-8%	206
	Värmdö	12,5	40%	39%	0%	182
	Österåker	17,5	32%	55%	23%	117
Södermanlands län	Eskilstuna	24,5	61%	77%	16%	45
	Flen	15	19%	47%	28%	148
	Gnesta	17,5	44%	55%	11%	117
	Katrineholm	17	38%	53%	15%	127
	Nyköping	21,5	49%	67%	18%	65
	Oxelösund	18	39%	56%	17%	110
	Strängnäs	19,5	30%	61%	31%	87
	Trosa	13,5	45%	42%	-3%	169
Uppsala län	Enköping	20	47%	63%	15%	78
	Heby	29,5	32%	92%	60%	11
	Håbo	9	43%	28%	-15%	219
	Knivsta	18	33%	56%	23%	110
	Tierp	17,5	58%	55%	-3%	117
	Uppsala	27,5	82%	86%	4%	27
	Älvkarleby	19	71%	59%	-11%	93
	Östhammar	19	78%	59%	-19%	93
Värmlands län	Arvika	13,5	37%	42%	5%	169
	Eda	15,5	37%	48%	12%	139
	Filipstad	21	54%	66%	12%	70
	Forshaga	16	52%	50%	-2%	134
	Grums	18,5	36%	58%	22%	99
	Hagfors	13	61%	41%	-21%	175
	Hammarö	10	49%	31%	-18%	214
	Karlstad	26,5	77%	83%	6%	35
	Kil	22	19%	69%	50%	63
	Kristinehamn	22	77%	69%	-8%	63
	Storfors	12	31%	38%	7%	186
	Sunne	25	64%	78%	14%	44

Län	Kommun	Totalpoäng 2016	Andel av totalpoäng 2010-2015	Andel av totalpoäng 2016	Differens	Ranking
	Säffle	20	51%	63%	12%	78
	Torsby	19	39%	59%	20%	93
	Årjäng	4,5	28%	14%	-14%	235
Västerbottens län	Bjurholm	29	63%	91%	27%	15
	Lycksele	19,5	51%	61%	10%	887
	Malå	19	46%	59%	13%	93
	Nordmaling	14	39%	44%	4%	162
	Norsjö	10	34%	31%	-3%	214
	Robertsfors	21	36%	66%	30%	70
	Skellefteå	28	83%	88%	4%	21
	Sorsele	20	61%	63%	1%	78
	Storuman	13,5	50%	42%	-8%	169
	Umeå	30,5	58%	95%	38%	7
	Vilhelmina	17	40%	53%	13%	127
	Vindeln	10,5	30%	33%	2%	206
	Vännäs	9	36%	28%	-8%	219
	Åsele	14	42%	44%	1%	162
Västernorrlands län	Härnösand	20,5	49%	64%	15%	75
	Kramfors	22,5	55%	70%	15%	60
	Sollefteå	12	53%	38%	-16%	186
	Sundsvall	31	97%	97%	-1%	2
	Timrå	13,5	18%	42%	24%	169
	Ånge	8	46%	25%	-21%	223
	Örnsköldsvik	32	97%	100%	3%	1
Västmanlands län	Hallstahammar	18,5	39%	58%	19%	99
	Kungsör	22,5	66%	70%	4%	60
	Köping	17,5	43%	55%	12%	117
	Norberg	12	27%	38%	11%	186
	Sala	24,5	51%	77%	26%	45
	Surahammar	8	27%	25%	-2%	223
	Västerås	30	55%	94%	39%	10
Västra Götalands län	Ale	18,5	38%	58%	20%	99
	Alingsås	8	52%	25%	-27%	223
	Bengtstors	16,5	42%	52%	9%	130
	Bollebygd	6	48%	19%	-29%	233
	Borås	26,5	67%	83%	16%	35
	Dals-Ed	14	44%	44%	0%	162

Län	Kommun	Totalpoäng 2016	Andel av totalpoäng 2010-2015	Andel av totalpoäng 2016	Differens	Ranking
	Essunga	1,5	28%	5%	-24%	237
	Falköping	22,5	53%	70%	17%	60
	Grästorp	19,5	25%	61%	36%	87
	Gullspång	16	42%	50%	8%	134
	Göteborg	28	77%	88%	10%	21
	Götene	20	41%	63%	22%	78
	Herrljunga	6,5	28%	20%	-8%	231
	Hjo	18,5	53%	58%	4%	99
	Härryda	27,5	38%	86%	48%	27
	Karlsborg	15,5	27%	48%	21%	139
	Kungälv	8,5	75%	27%	-49%	221
	Lerum	12,5	50%	39%	-11%	182
	Lidköping	23	48%	72%	24%	58
	Lilla Edet	7,5	38%	23%	-14%	227
	Lysekil	15	49%	47%	-2%	148
	Mariestad	13,5	44%	42%	-2%	169
	Mark	20	42%	63%	20%	155
	Mellerud	10,5	22%	33%	11%	206
	Munkedal	15	45%	47%	2%	148
	Mölndal	20	56%	63%	7%	78
	Orust	15,5	44%	48%	5%	139
	Partille	12	39%	38%	-2%	186
	Skara	16	46%	50%	4%	134
	Skövde	29	73%	91%	18%	15
	Stenungsund	10	53%	31%	-21%	214
	Strömstad	15	59%	47%	-12%	139
	Tibro	25,5	68%	80%	12%	41
	Tidaholm	13	47%	41%	-7%	175
	Tjörn	26,5	66%	83%	17%	35
	Trollhättan	18	55%	56%	2%	110
	Uddevalla	19	59%	59%	0%	93
	Ulricehamn	17,5	42%	55%	13%	117
	Vara	11	18%	34%	17%	200
	Åmål	17,5	57%	55%	-2%	117
	Öckerö	11	34%	34%	0%	200
Örebro län	Kumla	18	51%	56%	5%	110
	Laxå	10,5	53%	33%	-21%	206
	Lindesberg	15	41%	47%	5%	148
	Nora	10,5	31%	33%	2%	206

Län	Kommun	Totalpoäng 2016	Andel av totalpoäng 2010-2015	Andel av totalpoäng 2016	Differens	Ranking
	Örebro	31	98%	97%	-1%	2
Östergötlands län	Finspång	27	82%	84%	3%	33
	Kinda	14,5	71%	45%	-26%	155
	Linköping	28	63%	88%	24%	21
	Mjölby	15,5	46%	48%	2%	139
	Motala	23,5	64%	73%	9%	53
	Norrköping	23,5	80%	73%	-6%	53
	Söderköping	21	47%	66%	18%	70
	Valdemarsvik	14,5	35%	45%	11%	155
	Ydre	18,5	42%	58%	16%	99
	Åtvidaberg	13	30%	41%	10%	175
	Ödeshög	12	36%	38%	1%	186

Tabell 21. Totalpoäng i undersökningen år 2016 per kommun och län

7.2. Totalpoäng

Nedan redovisas totalpoängen för varje enskild kommun 2016, 2015 respektive 2014. Kommunerna kunde få maximalt 32 poäng samtliga år. Resultaten presenteras uppdelade på län, och inom varje län redovisas kommunerna i bokstavsordning. De kommuner som ej deltagit i undersökningen eller ej besvarat undersökningen fullständigt är markerade med *.

Län	Kommun	Totalpoäng 2016 (32 möjliga)	Totalpoäng 2015 (32 möjliga)	Totalpoäng 2014 (32 möjliga)
Blekinge län	Karlshamn	28,5	11,5	4
	Karlskrona	*	23,5	29
	Olofström	*	9,5	7,5
	Ronneby	25,5	25,5	-*
	Sölvesborg	26,5	23	17
Dalarnas län	Avesta	18,5	25	19
	Borlänge	16	12,5	19
	Falun	*	-*	-*
	Gagnef	10,5	7,5	12,5
	Hedemora	13	-*	17
	Leksand	30,5	29	31,5
	Ludvika	24,5	21,5	30,5
	Malung-Sälen	3	5	-*
	Mora	23,5	23	-*
	Orsa		23	24
	Rättvik	16	12	17
	Smedjebacken	6,5	5,5	6,5
	Säter	15	16	18,5
	Vansbro	*	-*	-*
Älvdalen	*	24	20	
Gotlands län	Gotland	*	12,5	20,5
Gävleborgs län	Bollnäs	13,5	14,5	9
	Gävle	25,5	26,5	28
	Hofors	*	-*	-*
	Hudiksvall	20	20	15
	Ljusdal	13	15	18,5
	Nordanstig	*	11	1
	Ockelbo	17,5	19	14,5
	Ovanåker	11,5	17	8
	Sandviken	14	14,5	24,5
Hallands län	Söderhamn	31	31,5	31,5
	Falkenberg	*	22	14

Län	Kommun	Totalpoäng 2016 (32 möjliga)	Totalpoäng 2015 (32 möjliga)	Totalpoäng 2014 (32 möjliga)
	Halmstad	16,5	11,5	6
	Hylte	11	10,5	12
	Kungsbacka	23	18	22
	Laholm	17,5	15	20,5
	Varberg	*	7,5	8
Jämtlands län	Berg	24	18	-*
	Bräcke	*	8,5	4
	Härjedalen	10,5	19	0**
	Krokom	*	-*	17
	Ragunda	19,5	9,5	7,5
	Strömsund	15,5	23	17,5
	Åre	18	10	10,5
	Östersund	20,5	22,5	24
Jönköpings län	Aneby	15,5	19,5	18,5
	Eksjö	14,5	13,5	12
	Gislaved	21,5	-*	20
	Gnosjö	12	18,5	6,5
	Habo	*	14,5	-*
	Jönköping	30,5	30,5	29,5
	Mullsjö	*	1**	-*
	Nässjö	16,5	11,5	21,5
	Sävsjö	17	-*	15
	Tranås	27,5	26,5	27,5
	Vaggeryd	*	5	6,5
	Vetlanda	14	12	-*
	Värnamo	15	14,5	13
Kalmar län	Borgholm	16,5	8	21
	Emmaboda	18	-*	13,5
	Hultsfred	*	6	13
	Högsby	*	-*	13,5
	Kalmar	28	14,5	16
	Mönsterås	26	25	21,5
	Mörbylånga	20,5	11,5	9
	Nybro	26,5	20,5	17
	Oskarshamn	7,5	13,5	10
	Torsås	11,5	14	9,5
	Vimmerby	7,5	13	6,5
	Västervik	21,5	19	20,5
Kronobergs län	Alvesta	17,5	11	8

Län	Kommun	Totalpoäng 2016 (32 möjliga)	Totalpoäng 2015 (32 möjliga)	Totalpoäng 2014 (32 möjliga)
	Lessebo	6	12,5	6,5
	Ljungby	28	28	21,5
	Markaryd	20	14,5	10,5
	Tingsryd	9,5	6,5	8,5
	Uppvidinge	*	-*	17
	Växjö	23,5	20	22,5
	Älmhult	18,5	22,5	24
Norrbottens län	Arjeplog	24	22,5	18
	Arvidsjaur	11	-*	-*
	Boden	19	7,5	-*
	Gällivare	27	24,5	17
	Haparanda	21	-*	16
	Jokkmokk	14	9,5	17
	Kalix	31	-*	29,5
	Kiruna	19,5	5,5	-*
	Luleå	27,5	27,5	26,5
	Pajala	*	0**	-*
	Piteå	29,5	29,5	29
	Älvsbyn	12,5	-*	-*
	Överkalix	*	13	6,5
	Övertorneå	9,5	-*	8
Skåne län	Bjuv	12	14,5	16
	Bromölla	29,5	25,5	24
	Burlöv	11,5	6,5	8
	Båstad	12	7	13
	Eslöv	17,5	-*	18
	Helsingborg	*	16	11,5
	Hässleholm	12	20,5	16
	Höganäs	23,5	3,5	0**
	Hörby	*	-*	10
	Hör	14,5	23	11
	Klippan	13	15,5	11
	Kristianstad	28	28	30
	Kävlinge	12,5	15	8
	Landskrona	*	21	20
	Lomma	29	21,5	13
	Lund	28,5	29,5	23,5
	Malmö	27,5	-*	7,5
	Osby	13,5	-*	6,5

Län	Kommun	Totalpoäng 2016 (32 möjliga)	Totalpoäng 2015 (32 möjliga)	Totalpoäng 2014 (32 möjliga)
	Perstorp	*	_*	_*
	Simrishamn	11,5	_*	4
	Sjöbo	7,5	16,5	15
	Skurup		4	11
	Staffanstorps	14,5	_*	_*
	Svalöv	24	20,5	19
	Svedala	14,5	_*	18
	Tomelilla	18	16,5	13
	Trelleborg	*	_*	_*
	Vellinge	13	24	15,5
	Ystad	20	2,5	16,5
	Åstorp	14	13	11
	Ängelholm	21,5	23,5	23
	Örkelljunga	18,5	20,5	19
	Östra Göinge	18,5	10,5	12,5
Stockholms län	Botkyrka	21	14	8
	Danderyd	8,5	7,5	5
	Ekerö	12	10	6,5**
	Haninge	24	18	13,5
	Huddinge	31	30	31
	Järfälla	*	_*	3,5**
	Lidingö	29,5	_*	24
	Nacka	18,5	23,5	23,5
	Norrtälje	27,5	24,5	24
	Nykvarn	10,5	16,5	10
	Nynäshamn	11	10,5	15
	Salem	8	13	11
	Sigtuna	15,5	13	13
	Sollentuna	24,5	24,5	20
	Solna	7,5	5	2,5
	Stockholm	21,5	25	19
	Sundbyberg	11	18	9
	Södertälje	20	_*	23
	Tyresö	28,5	21	27,5
	Täby	15,5	21,5	19
	Upplands Väsby	*	_*	18,5
	Upplands-Bro	19,5	16,5	13
	Vallentuna	*	16	_*

Län	Kommun	Totalpoäng 2016 (32 möjliga)	Totalpoäng 2015 (32 möjliga)	Totalpoäng 2014 (32 möjliga)
	Vaxholm	10,5	11	21
	Värmdö	12,5	14,5	10,5
	Österåker	17,5	19	9,5
Södermanlands län	Eskilstuna	24,5	27	17
	Flen	15	9,5	5
	Gnesta	17,5	18,5	13,5
	Katrineholm	17	16,5	17
	Nyköping	21,5	24,5	16
	Oxelösund	18	13	8,5
	Strängnäs	19,5	14	11
	Trosa	13,5	-*	18,5
	Vingåker	-*	-*	4
Uppsala län	Enköping	20	24,5	9
	Heby	29,5	28,5	6
	Håbo	9	-*	11
	Knivsta	18	9,5	-*
	Tierp	17,5	22,5	19
	Uppsala	27,5	-*	22
	Älvkarleby	19	-*	25
	Östhammar	19	22,5	26
Värmlands län	Arvika	13,5	12,5	11
	Eda	15,5	8,5	7,5
	Filipstad	21	25,5	21,5
	Forshaga	16	15	19,5
	Grums	18,5	14,5	2,5
	Hagfors	13	2,5	23,5
	Hammarö	10	10,5	8
	Karlstad	26,5	21,5	24
	Kil	22	-*	2
	Kristinehamn	22	24	27
	Munkfors	*	-*	-*
	Storfors	12	9,5	16
	Sunne	25	22,5	22,5
	Säffle	20	17,5	15,5
	Torsby	19	17	16,5
	Årjäng	4,5	8,5	7,5
Västerbottens län	Bjurholm	29	28	23,5
	Dorotea	*	-*	13
	Lycksele	19,5	21	14

Län	Kommun	Totalpoäng 2016 (32 möjliga)	Totalpoäng 2015 (32 möjliga)	Totalpoäng 2014 (32 möjliga)
	Malå	19	21	18
	Nordmaling	14	0**	14,5
	Norsjö	10	14,5	-*
	Robertsfors	21	20	15,5
	Skellefteå	28	27	29,5
	Sorsele	20	-*	22
	Storuman	13,5	19,5	18,5
	Umeå	30,5	29,5	22,5
	Vilhelmina	17	-*	-*
	Vindeln	10,5	11	10,5
	Vännäs	9	16,5	8
	Åsele	14	18	12,5
Västernorrlands län	Härnösand	20,5	14	17
	Kramfors	*	17	17,5
	Sollefteå	12	19,5	21
	Sundsvall	31	31	31
	Timrå	13,5	8,5	3
	Ånge	8	-*	14,5
	Örnsköldsvik	32	32	31
Västmanlands län	Arboga	*	4	-*
	Fagersta	*	0,5**	9,5
	Hallstahammar	18,5	19	23
	Kungsör	22,5	20,5	21,5
	Köping	17,5	16	13
	Norberg	12	0**	8
	Sala	24,5	25	24
	Skinnskatteberg		-*	3**
	Surahammar	8	8,5	11
	Västerås	30	17,5	-*
Västra Götalands län	Ale	18,5	15,5	15
	Alingsås	8	10	11,5
	Bengtstors	16,5	13,5	10,5
	Bollebygd	6	12	6,5
	Borås	26,5	23	22
	Dals-Ed	14	16	9
	Essunga	1,5	-*	-*
	Falköping	22,5	21	16,5
	Färgelanda	*	1**	-*

Län	Kommun	Totalpoäng 2016 (32 möjliga)	Totalpoäng 2015 (32 möjliga)	Totalpoäng 2014 (32 möjliga)
	Grästorp	19,5	-*	12,5
	Gullspång	16	13,5	-*
	Göteborg	28	27,5	25,5
	Götene	20	22,5	10
	Herrljunga	6,5	-*	-*
	Hjo	18,5	16,5	15,5
	Härryda	27,5	25,5	25,5
	Karlsborg	15,5	9,5	9
	Kungälv	8,5	17	-*
	Lerum	12,5	24,5	19
	Lidköping	23	27,5	21
	Lilla Edet	7,5	9,5	8
	Lysekil	15	-*	15,5
	Mariestad	13,5	14	13
	Mark	14,5	10,5	14
	Mellerud	10,5	11	5
	Munkedal	15	15	14
	Mölnadal	20	22,5	13
	Orust	15,5	5	15
	Partille	12	13	14,5
	Skara	16	16,5	7
	Skövde	29	27,5	30,5
	Sotenäs	*	16,5	14,5
	Stenungsund	10	-*	-*
	Strömstad	15	16	-*
	Svenljunga	*	13,5	4,5
	Tanum	*	10,5	15
	Tibro	25,5	-*	23,5
	Tidaholm	13	19	16,5
	Tjörn	26,5	24	24,5
	Tranemo	*	5**	-*
	Trollhättan	18	18	20,5
	Töreboda	*	7,5	6
	Uddevalla	19	18	13,5
	Ulricehamn	17,5	18,5	13
	Vara	11	7,5	6
	Vårgårda	*	11,5	25
	Vänersborg	*	0**	2**
	Åmål	17,5	19	17

Län	Kommun	Totalpoäng 2016 (32 möjliga)	Totalpoäng 2015 (32 möjliga)	Totalpoäng 2014 (32 möjliga)
	Öckerö	11	10,5	6,5
Örebro län	Askersund	*	_*	8
	Degerfors	*	3**	_*
	Hallsberg	*	13,5	5
	Hällefors	*	14	5,5
	Karlskoga	*	25	25
	Kumla	18	15	19,5
	Laxå	10,5	16	10,5
	Lekeberg	*	_*	_*
	Lindesberg	15	12,5	11
	Ljusnarsberg	*	13	_*
	Nora	10,5	9	6
	Örebro	31	32	31,5
	Östergötlands län	Boxholm	*	10,5
Finspång		27	27	25,5
Kinda		14,5	23,5	25
Linköping		28	26	21
Mjölby		15,5	12,5	10,5
Motala		23,5	22,5	17
Norrköping		23,5	28,5	23,5
Söderköping		21	16,5	18
Vadstena		*	6,5	_*
Valdemarsvik		14,5	12,5	7
Ydre		18,5	17,5	18,5
Åtvidaberg		13	_*	_*
Ödeshög		12	13,5	10

Tabell 22. Totalpoäng 2016-2014 per kommun och län

8. Tidigare års vinnare

Det är i år sjunde året i rad Naturvårdsverket tillsammans med samarbetspartners delar ut priset Årets friluftskommun. Tidigare år har följande kommuner vunnit:

2010 – Sundsvall

2011 – Örnsköldsvik

2012 – Örebro

2013 – Örebro

2014 – Leksand, Söderhamn och Örebro

2015 – Örnsköldsvik

9. Bilaga 1 – Enkät

Kommunens planer för friluftsliv (7 p)

Har din kommun en tjänsteman/flera tjänstemän som är ansvarig för frågor gällande kommunens verksamhet inom friluftsliv? (friluftsstrateg, friluftssamordnare eller motsvarande)

(1 poäng om Ja på frågan)

Har din kommun en översiktsplan med ett avsnitt om friluftsliv, där avsnittet om friluftsliv behandlas utförligt och med tydlig inriktning (uppdaterad och beslutad de senaste fyra åren)?

(1 poäng om Ja på frågan)

Har din kommun en politiskt antagen friluftsplän och/eller friluftspolicy innehållande exempelvis konkreta mål, riktlinjer, hantering av markkonflikter, planering för friluftsliv?

(1 poäng om Ja på frågan)

Finns naturturism med som en strategisk fråga i din kommuns näringslivsplan?

(0,5 poäng om Ja på frågan)

Finns det i din kommun avsatta resurser för friluftsliv i den kommunala budgeten (ekonomiska och/eller personella) ...

(0,5 poäng för varje avsatt resurs, högst 1 poäng)

... för skötsel?

... för information?

... för aktiviteter?

Finns det i kommunen säkerställda friluftsområden? (I detaljplan eller i kommunalt beslutade naturreservat)

(1 poäng om Ja på frågan)

Är något av dessa utvecklade med god tillgänglighet för funktionsnedsatta och särskilda grupper?

(0,5 poäng om Ja på frågan)

Finns det i kommun säkerställda skolskogar (utpekade i detaljplan, översiktsplan eller genom avtal med markägare.)? En skolskog är ett avgränsat område som disponeras av skolan för lektioner och utevistelser.

(1 poäng om Ja på frågan)

Kommunens information och samarbete kring friluftsliv (6p)

Vilken information har kommunen tagit fram för att främja friluftsliv och naturturism?

(0,5 poäng för varje informationsmaterial som nämns, högst 3 poäng på frågan)

- a. Digital kommunikation (text på kommunens webb, appar etc.)
- b. Broschyrer och annonser
- c. Skyltning i naturområden
- d. Guideböcker/Naturguider
- e. Karta
- f. Annat...
- g. Använder inget i dagsläget

Har din kommun ett friluftsråd eller liknande? (För dialog med till exempel ideella friluftsförbund, stiftelser, markägare med flera kring friluftslivsfrågor i kommunen)

(1 poäng om Ja på frågan)

Har din kommun en politiskt beslutad samverkans- eller planeringsgrupp för friluftsliv där flera förvaltningar ingår (exempelvis planering, näring, kultur & fritid, markförvaltning, naturvård, barn- och ungdom)?

(1 poäng om Ja på frågan)

Arbetar din kommun för att nå ut med information om allemansrätten till invånarna i kommunen?

(1 poäng om Ja på frågan)

Aktiviteter inom friluftsliv (med aktiviteter menas enligt definitionen av friluftsliv) – observera att det gäller aktiviteter under 2014 (19 p)

Har din kommun genomfört aktiviteter för att stimulera till friluftsliv, riktade till...

(1 poäng för varje inriktning)

... kommunens pensionärer?

... kommunmedborgare med utländsk härkomst?

... personer med funktionsnedsättning?

... barn och ungdomar (för att stimulera barn och ungdomar till friluftsliv på fritiden, dvs. ej inom skolverksamheten)?

... förskolor/grundskolor?

... gymnasieskolor?

Följer kommunen upp och utvärderar i vilken utsträckning skolorna bedriver friluftaktiviteter?

(1 poäng om Ja på frågan)

Arbetar din kommun för att underlätta för människor att ta sig ut i naturområden med kollektivtrafik? (Till exempel genom information om alternativ till den egna bilen)

(1 poäng om Ja på frågan)

Arbetar kommunen aktivt med att bevara, utveckla eller restaurera tätortsnära områden för friluftsliv med syfte att stimulera till mer utevistelse?

(2 poäng om Ja på frågan)

Arbetar kommunen aktivt för att underlätta tillgängligheten till tätortsnära natur genom stigar, leder, ridvägar etc.?

(1 poäng om Ja på frågan)

Finns det i din kommun avsatta medel i den kommunala budgeten för bidrag till friluftorganisationerna gällande:

(0,5 poäng för varje bidrag som nämns, högst 2 poäng på frågan)

- a. Skötsel av friluftorganisationernas egna anläggningar**
- b. Investeringar i friluftorganisationernas egna anläggningar**
- c. Skötsel av kommunala anläggningar och spårssystem**
- d. Aktiviteter (exempelvis LOK-stödet, stöd till Green Team, stöd till invandrarorganisationer eller skola)**
- e. Annat (vänligen ange...)**
- f. Nej, finns inga medel avsatta.**

Har din kommun sökt pengar via den lokala naturvårdssatsningen (LONA) för friluftslivsåtgärder?

(1 poäng om Ja på frågan)

Genomför kommunen kartläggningar för att förbättra underlaget för planering och åtgärder för friluftslivet (t.ex. besöksräkning, intervjuer, enkäter, etc.)?

(2 poäng om Ja på frågan)

Arbetar kommunen med naturvägledning? I så fall vilka former:

(0,5 poäng för varje form av naturvägledning, högst 3 poäng på frågan)

- a. Anordnade guidningar (egna eller via organisatörer/entreprenörer)**
- b. Nya metoder till exempel mobil naturvägledning och geocaching**
- c. Utomhuspedagogik och kulturarvspedagogik**
- d. Kommunala naturum**
- e. Stimulerar kommunen företagande inom naturguidning, ekoturism, natur- och kulturinformation**
- f. Stimulerar kommunen ideella organisationer inom naturguidning, ekoturism, natur- och kulturinformation**
- g. Bedriver kommunen naturskolor**
- h. Utställningar**
- i. Regelbunden marknadsföring och annonsering**
- j. Annat ...**
- k. Nej, kommunen arbetar inte med naturvägledning**

D. Öppen fråga – Motivering och det goda exemplet

Friluftsliv kan bidra till attraktivitet och värdeskapande för samhället. Många kommuner anger friluftsliv i sin marknadsföring och människor väljer ofta bostadsort/område med hänsyn till närheten till natur och förutsättningar för friluftsliv.

Lista de tre bästa/viktigaste åtgärderna för friluftslivet kommunen gjort det senaste året som har bidragit till attraktivitet och värdeskapande i er kommun. Motivera kortfattat på vilket sätt var och en av dessa åtgärder varit värdeskapande.

Åtgärd 1. _____

Åtgärd 2. _____

Åtgärd 3. _____

10. Bilaga 2 – Motivering och det goda exemplet

I denna bilaga redovisas kommunernas svar på den avslutande öppna frågan. I denna ombads kommunerna att lista de tre bästa/viktigaste åtgärderna för friluftslivet kommunen gjort det senaste året som har bidragit till attraktivitet och värdeskapande i kommunen. Kommunerna skulle även motivera kortfattat på vilket sätt var och en av dessa åtgärder varit värdeskapande.

Åtgärd 1. _____

Åtgärd 2. _____

Åtgärd 3. _____

10.1. Exempel från kommuner med största förändringar i resultatet

Heby

Åtgärd 1. Fest i Heby. ett arrangemang med 160 olika evenemang som växer och växer. för fyra år sedan var det ca 8000 besökare. 2015 över 25000 besökare.

Åtgärd 2. En medveten satsning på gång-cykelvägar.

Åtgärd 3. Östa naturområdet, med Gröna Kunskapshuset bl.a. lockar besökare i alla åldrar till området. Såväl skolelever som pensionärer.

Kalmar

Åtgärd 1. Utomhusanläggningar

Åtgärd 2. Bad

Åtgärd 3. Utegymp

Karlshamn

Åtgärd 1. Sternö/Boöns naturreservat, utveckling av leder, naturguidning

Åtgärd 2. Stadsnära fiske, öringsmolt utsatt i Mieån.

Åtgärd 3. Kofsa friluftsbad, fritidsgårdsverksamheten erbjuder ett havsnära friluftsliv.

Kil

Åtgärd 1. Tillgänglighets anpassat gångstig till vår fantastiska utsiktsplats

Åtgärd 2. Anordnat vuxen- och barn utegym, multisportarena, frisbeegolf

Åtgärd 3. Sett över vandringslederna

Härryda

Åtgärd 1. IT: egen sida på Turistrådet i Västs hemsida

Åtgärd 2. Mässa: Information på Bokmässa

Åtgärd 3. Broschyr: Visitors guide UPPTÄCK HÄRRYDA

Malmö

Åtgärd 1. Naturbåten en naturpedagogisk upplevelse för allmänheten och skolor med hög integrationsprofil (marint tema).

Åtgärd 2. Utveckling och tillgänglighetsanpassad i naturområde Husie mosse.

Åtgärd 3. Pågående naturreservatsbildning för Klagshamns udde, med stort fokus på friluftslivet (stigar, ridning, scouter, bad, surfing mm)

Västerås

Åtgärd 1. Startat friluftsråd

Åtgärd 2. Byggt konstsnöspår

Åtgärd 3. Kartläggning av alla friluftsområden och tillgänglighet

Umeå

Åtgärd 1. Fortsatt satsning på handikappanpassning.

Åtgärd 2. Cykelslinga, mountainbike, 3,5 km. Stor efterfrågan på cykelleder av olika karaktär

Åtgärd 3. Återställning Sävarån och Hörnån (fiske). Ökat intresse!? Övergång till digitala fiskekort har resulterat i en fördubbling av sålda dygnskort under 2015.

Gällivare

Åtgärd 1. Samverkan med Länsstyrelsen och Friluftsförbundet angående satsningar på tätortsnära Naturreservatet Dundret med fokus på tillgänglighet för funktionshindrade.

Åtgärd 2. Fortsatt utveckling och satsning på tätortsnära Friluftsstigen med fokus på tillgänglighet för funktionshindrade.

Åtgärd 3. Etablering av "Dundretleden" från/till Gällivare centrum (Resecentrum) - Campingen - Naturreservatet Dundret (Björnfällan).

10.2. Årets friluftskommuner

Örnsköldsviks kommun

Åtgärd 1. Grundlagt långsiktiga satsningar på friluftsliv för alla genom att fatta beslut om en kommunal friluftspolitisk policy innehållande både strategier och riktlinjer (åtgärder) samt att tillskjuta en miljon kronor årligen till förverkligande av policyn. Både långsiktiga styrdokument och ekonomiskt tillskott i rambudget skapar en stabil grund för engagemang och utvecklingen kring den lokala friluftspolitikens värdeord – ”Friluftsliv för alla”, ”Hållbarhet och utveckling” samt ”Dialog och samverkan”.

Åtgärd 2. Kommunen har fortsatt att utveckla och tillgängliggöra natur- och kulturområdet High Coast Art Valley i nära samverkan med civila samhället. Syftet är att utveckla och kombinera områdets natur-, kultur- och friluftsvärden till gagn

för medborgare, föreningsliv, företagare och besökare och bl.a. har en natur- och konstpark iordningställts som har blivit mycket populär.

Åtgärd 3. Äldre och funktionsnedsatta har varit en prioriterad målgrupp under året för friluftslivsarbetet. Ett arbete har igångsatts kring att utveckla och vidmakthålla utemiljöer för livskvalitet kring alla LSS-boenden och särskilda boenden. Fysiska tillgänglighetsåtgärder vid prioriterade boenden har genomförts exempelvis hårdgörande av gångstigar, staket vid demensboenden, införskaffande av hönshus, växter, sittplatser, m.m. Arbetena har utförts utifrån resultatet från ett LONA-projekt, där dessa boenden har inventerats och åtgärdsplaner för förbättringar tagits fram. Tre friluftsdagar för alla äldreboenden i kommunen genomfördes under året och cirka 200 personer deltog.

Huddinge kommun

Åtgärd 1. Anlagt tillgänglighetsanpassade leder, fågeltorn, grillplatser till attraktiva naturmiljöer.

Åtgärd 2. Klassificerat tillgängligheten på kommunens vandringsleder (8 mil).

Denna klassificering ska ut på kommunens webbkarta och kommunkarta för att underlätta för personer med funktionsnedsättning att hitta ut i naturen.

Åtgärd 3. Alla kommunens 13 naturreservat har fått vägvisning för att underlätta för friluftslivet att hitta ut i naturen. Dessa reservatsentréer har även fått ett stort standarslyft enligt ett särskilt entréprogram. Totalt har kommunen över 150 reservatsentréer varav 20 är stora entréer. Allt detta medför ökad möjlighet för friluftslivet att komma ut i kommunens natur.

Kalix kommun

Åtgärd 1. Djuptjärns motion och rekreationsområde. Området är 3 km från Kalix centrum. En stor uppgradering har gjorts av området under 2015, 8 milj kr har investerats. Sommartid finns många motionsspår för löpning, promenader och cykelåkning i naturskön terräng. Vintertid finns många skidspår, klassisk och skate, skoterleder och skidbacke. En nybyggd servicestuga finns inom området som ger möjlighet till att stanna till och värma sig, toalettbesök, kanske ett fika eller en lättare måltid. Utanför servicestugan finns möjlighet att grilla. Föreningar som använder området är skoterklubbarna, skidklubben, alpina föreningen och extremsportföreningen. Givetvis besöker medborgare i alla åldrar, turister m fl området kontinuerligt. Satsningarna som gjorts är bl a: Breddning av spår. 2,5, 3,5, 5 och 10 km. Väldigt populärt för motion och rasta hundar. Centrumnära. Lätt att transportera sig hit med både bil och lokaltrafik eller via gång- och cykelväg. Nytt underlag, lättare att promenera, cykla och skidspåren kan prepareras tidigare. En bro på ca 25 meter för övergång över vattendrag. Nyttjas av året runt. Uppdatering av skidstadion, finns också i området. Servicestuga, nära skidbacken. Den största ”fritidsgården” under vintersäsongen. Väldigt många barn och unga nyttjar stugan, kvällar och helger. Skoteråkare stannar till för en fika. På sommartid använder extremsportarna, t ex downhill, stugan och backen. Mm.

Åtgärd 2. Övernattningsstuga på Renskär/Gettskär. En stuga för övernattningsfärdigställdes 2015, kostnad 1,4 miljoner. Gettskär/Renskär ingår i ett naturreservat.

I Getskärsviken finns en stenpir med skepparbrygga, en flytbrygga på 21 meter samt en handikappvänlig spångad gång fram till övernattningsstugan och stranden. Från sandstranden finns möjlighet till en promenad efter stigen till fiskeläget, längs vägen kan man stanna till vid en gammal labyrint. Man kan välja en annan stig och ströva längs med en stenås och runt ön och uppleva en förtrollande och variationsrik natur. Kommun har byggt en fyrbäddsstuga på ön som hyrs ut. Stugan ligger nära gästhamnen. Från bryggan leder den handikappvänliga spången till stugan som ligger 10 meter från vattnet och är bl a utrustad med gasolspis, gasolkylskåp och kamin. I anslutning till byggnaden finns en vedeldad bastu samt två torrtoaletter, varav en är handikappanpassad. Solpaneler ger stugan belysning. Kan bokas max 5 dagar.

Åtgärd 3. Upplev Kalix skärgård med turbot. Sommaren 2015 fanns det fler båtturer för den som vill uppleva Kalix skärgård, för den som ej har egen båt, och allt den har att bjuda på. 3 upphandlingar gjordes, jämför med 1 st tidigare år. Upphandlingen gjordes inom 3 olika områden i skärgården. En mindre tur, 2-4 personer, som gick i östra delen av skärgården. En annan i form av dagsutflykter, 10 personer, till populära öar i älvmyningen och i skärgården. Gästerna fick möjlighet att utforska öarna på egen hand i nåratimmar. Bl a gick flera turer till Renskar/Getskär och vår övernattningsstuga, se text om åtgärd 1. Båten kan även chartras. Tredje turen var med ett ”mindre fartyg”, ca 100 personer, med dagskryssningar i yttre skärgården.

Sundsvalls kommun

Åtgärd 1. Nytt tätortsnära natur-, friluft- och kulturresevat Norra stadsberget. Området ligger mycket centralt och får tack vare reservatsbildningen ett långsiktigt skydd mot exploatering och en plan för tillgänglighet. Det skapar ett stort mervärde under många år framöver, då det ligger mycket nära stora bostadsområden.

Åtgärd 2. Tillgängliggöra Sidsjöns friluftsområde. Åtgärden har tillgängliggjort området för fler genom att cykelmöjligheter tillkommit, slätare gångväg, separering av skidåkare och gående, ny elbelyst barnbacke, samt handikappanpassning av till exempel bryggor, badplats och bänkbord.

Åtgärd 3. För att locka de som är minst aktiva i friluftslivet har den kommunala naturskolan genomfört en satsning mot de skolor som deltagit minst i verksamheten tidigare. Nya människor får på så sätt chans att upptäcka friluftslivets mervärden och får dem förhoppningsvis att återkomma fler gånger på egen hand.

Söderhamns kommun

Åtgärd 1. Tätortsnära friluftsområden. Skapar attraktiva boendemiljöer och har en positiv inverkan på folkhälsan.

Åtgärd 2. En levande skärgård som är tillgänglig via kommunal infrastruktur såsom taxi- och turbotar, bryggor och boende. Många öar är obebyggda med höga naturvärden och tillgängliga för allmänheten. I Söderhamns kommun och dess tätorter kan du på ett enkelt sätt via t.ex cykel eller till fots nå en havs- eller

vattenära miljö. Ur ett tillväxtperspektiv har närheten och tillgängliggörandet av skärgården skapat möjligheter för entreprenörer att bedriva naturturism.

Åtgärd 3. Kommunens satsningar på infrastruktur för friluftslivet har också medfört att vi kunnat knyta ett stort antal idrottsevenemang - där hållbar utveckling och naturen är en viktig arena - till kommunen som nyttjar denna tillgång. Som exempel kan nämnas, O-ringen, Skärgårdstriathlon, Swim and Run, SM i mete m.m. 2017 äger SM Veckan Vinter rum i Söderhamn där många av grenarna avgörs ute i de fria, t.ex. Längdskidåkning, Skidorientering, Draghund m.m.

Örebro kommun

Åtgärd 1. Förenklat för människor att hitta ut till friluftsliv Del 1: Vi har skapat en webbsida och app. som samlar allt vad kommunen har att erbjuda av natur och friluftsliv. Detta gör det enklare för människor att hitta ut för att få upplevelser. Del 2: För att locka ”nya användare” att vistas i naturen krävs åtgärder som kan överbrygga de hinder som ovana och brist på information skapar. Därför har Örebro kommun under 2015 anställt två personer på instegsjobb som tidigare varit deltagare på SFI. Syftet med anställningen är att nu guida SFI-klasser i naturen. Adil och Antonio har deltagit i en utbildning inom naturvägledning som Naturskyddsföreningen Örebro Län skraddarsytt för dem. Och idag guidar de på fem olika språk: arabiska, syrianska, albanska, engelska och svenska. Örebro kommun och Naturskyddsföreningen samarbetar i projektet och initialt var det ett LONA-projekt.

Åtgärd 2. Skapat ett av Mellansveriges bästa längdskidparadis. Under flera år har vi arbetat med att förbättra Kilsbergen för längdskidåkning, vandring och MTB. Och under 2015 blev vi klara och vi kan nu erbjuda ca 25km sammanhängande stråk av hög kvalitet, dessa stråk användas också som en viktig komplettering till Bergslagsleden som går från norr till söder i Örebro län. Och intresset har varit stort från allmänhet och även naturturismföretag och vi ser en stor ökning i nyttjandet. Utvecklingen av MTB-verksamheten ökar lavinartat som en effekt att kommunens satsning på nya stråk.

Åtgärd 3. Skapa förutsättningar för upplevelser i Hjälmarskapet Hjälmarskapet är till stor del privatägt och därmed begränsas allmänhetens tillgång till Sveriges fjärde största sjö. Örebro kommun har ambitioner att öppna upp denna pärla för fler. Därför har vi under 2015 köpt in den stora ön Björkön för att kunna ställa iordning för friluftslivet. Samt utvidgat det tätortsnära naturreservatet Oset och Rynningeviken som ligger precis mellan staden Örebro och Hjälmaren. Det är en stor satsning som kommunen gör för Örebroarna och besökare, då markvärden motsvarande ca 20 miljoner.

Jönköpings kommun

Åtgärd 1. Naturkartan: Naturkartan hjälper kommuninvånare upptäcka nya ställen, oavsett om du är en ny eller rutinerad friluftsidkare. Naturkartan hjälper den som är nyinflyttad eller bara är här på besök att ”hitta ut”. Det är lätt att gå i gamla fotspår

eller uppleva att man inte har tid att ge sig iväg ut, men med denna applikation (appen) ges vägledning och hjälp till att planera utevistelsen. Appen uppmanar även till spontana besök som kanske inte hade blivit av annars. En viktig aspekt är att tydligt visa vilka faciliteter som finns på plats, att vara så tydlig så att besökaren enkelt kan beräkna hur lång tid upplevelsen kan tänkas ta, ofta bara en förmiddag alt eftermiddag. Denna satsning hoppas vi skall resultera i att fler tar tiden att ge sig ut i naturen. Naturkartan har också en direkt koppling till sociala medier vilket gör att medborgarna/besökarna är varandras vägvisare. Kommunen kan också ”hälsa på” / ”puffa för” en aktivitet eller ett event hos den som laddat ner appen. Appen i samverkan med kommunens Facebooksida, för friluftsliv, hjälper oss att visa upp kommunens attraktivitet.

Åtgärd 2. Audioguiden för tre tätortsnära vandringsleder: Nu finns det än fler guidade turer via mobilen så kallade audioguiden. QR koder finns att scanna på ett flertal platser runt lederna, du kan lyssna på dem direkt i mobilen men även hemma via hemsidan om du eventuellt missade någon del eller vill höra historien på nytt. Dessa turer finns runt Rocksjön, på Pustaleden och Grännaberget. Guiderna innehåller allt från kulturhistoria, växt- och djurliv, friluftsliv, kanot, geologi etc. Audioguiderna består av både ljud och bild och är värdeskapande på så sätt att det ger besökaren en djupare och innerligare upplevelse av både kultur- och natur ute på plats när det passar en själv.

Åtgärd 3. Breddad samverkan. Jönköpings kommun är bra på att samverka. Det gör vi genom både ett internt och ett externt friluftsråd. Det interna består av tjänstemän från kommunens åtta förvaltningarna och det externa rådet består av representanter från föreningslivet, Jordbruksverket, Södra skogsägarna, Lantbrukarnas Riksförbund, Höskolan, privata företagare och Biosfärområde Östra Vätterbranterna. Stadsbyggnadsnämndens har även ett Naturvårdsråd etablerat. Rådet är sammansatt av representanter från ideella föreningar samt tjänstemän från det interna friluftsrådet. Utöver dessa råd har kommunen arbetsgrupper kring olika fokusfrågor eller ett specifikt projekt. Det kan handla om mountainbike, vandringsleder, båtliv när det gäller fokusområdena eller skapandet av en ny led när det kommer till konkreta projekt. Utöver det finns 16 st kommundelsutvecklingsgrupper runt om i kommunen. Värdet av samverkan är att många känner delaktighet och ägandeskap över kommunens friluftslivsutveckling. Det bidrar på lång sikt till kommunens attraktivitet att leva, verka och bo i.

Leksands kommun

Åtgärd 1. Leksands 13(!) kommunala naturreservat invigdes i somras. Fjällberget som ligger inom det så kallade Vildmarksriket, riktig vildmarksterräng, och där det i anslutning till reservatet finns stora arealer med naturskog. Kommunen har anlagt nya stråk och skyltat upp leder, satt upp kartor och informationsskyltar så att man på ett bra vis ska kunna uppleva reservatet och hitta ut till omgivande naturskogar. (Finns att vi har både tätortsnära naturreservat och områden längre bort som gjorts mer tillgängliga.)

Åtgärd 2. Storsatsning på skyltning i skogen. Mycket positivt mottagande. Läs mer här: <http://leksand.se/Bygga-bo-och-miljo/Natur-och->

[gronomraden/Naturvard/Pagaende-projekt/Nyskyltat-i-skogen/?vv_hit=true](http://leksand.se/Bygga-bo-och-miljo/Natur-och-gronomraden/Naturvard/Pagaende-projekt/Nyskyltat-i-skogen/?vv_hit=true)

Åtgärd 3. I februari 2015 invigdes skidspåret "Länken" som binder ihop tätortsnära skidspår med spårsystemet i Granberget. Detta ger totalt 30 km skidspår som går från tätort rakt ut i vildmark. Mycket populärt och även uppmärksammat på nationell nivå! Läs mer här: http://leksand.se/Nyheter/Nyhetsarkiv/2015/Invigning-av-skidsparet-Lanken/?vv_hit=true

11. Bilaga 3 – Öppna svar

Vilken information har kommunen tagit fram för att främja friluftsliv och naturturism? (Svar under kategorin "Annat")

Roll up, vykort, magneter mm

Google lager

Naturvårdsprogram

Temavandring "Utflykta".

Turistguiden

Information om friluftsliv och fiske på den lokala miljögalan, informaion och monter kring

Gästrikeleden

Många typer av pedagogiska skyltar ex, liv i rishögar, bäver, bin, nyfikensskyltar mm

Utflyktsprogram, Naturskola, Fest i Heby, Häst i Heby, samarbete med Upplandsstiftelsen, Biotopia, Naturskyddsföreningen etc

Naturpoddar för alla kommunens naturområden

Nära naturen i Håbo häfte

Naturkartan, Facebook sida, hitta ut, info om Green team,

Muntlig dialog

Samarbete med Blekinge arkipilag, Sydostleden, Blekingeleden.

Guidningar

Delägarskap och delfinansiering av Organet Kiruna lappland ekonomiks förening samt

Progressum näringslivsbolag

Naturum Vattenriket, utemuseer samt info tillsammans med närliggande kommuner

Naturstig för barn och unga

Information turistbyrå

Utbildat naturguider

Broschyr vandringsstigar och motionsslingor i Laholms kommun

Telefonguidning

Facebook

Årligt (säsongsvist) aktivitetsprogram för naturum

Org naturguidningar

www.moraoutdoor.se

Utställning och naturstigar

Guideverksamhet

Stöd i produktutveckling.

Guidningar i naturområden för olika målgrupper

Guidebroschyr Solnas parker

Guide till tystnaden

Skogens dag, Stenstadsdagarna

Naturvårdsplan

Naturinfo på flera språk

Temafoldrar

Boken Görvälnkilen

Facebooksidor, Biotopia (= "Naturbesöksturistbyrå"), "vanliga" turistbyrån och Kommuninformationens besöksmottagning, 4st olikaårligen återkommande aktivitetsdagar i olika

Fril.omr., guidningar med olika teman.

Materiaol via turistbyrån, kartor och foldrar

Styrmodellen med mål från kommunfullmäktige

Kajak- och klätterleder

Naturguidningar

Turism-webb, och fb med www.visitatvidaberg.se

Promenadkartor, friluftsvveckor med föreläsningar, utställning och guidade turer

Naturvårdsprogrammet på hemsidan

Dvd, utställning, guideprogram, temadagar och prova på

Filmer, Rollups, Beachflaggor, Fotovepor

Naturguidningar

Finns det i din kommun avsatta medel i den kommunala budgeten för bidrag till friluftorganisationerna gällande...? (Svar under kategorin ”*Annat*”)

Kartbidrag

Hjälp med marknadsföring av friluftarrangemang.

Hyresfria lokaler till Friluftorganisationer

Föreningsbidrag

Arrangemangs- och projektbidrag.

Generellt föreningsbidrag

I så fall föreningsbidrag

Hyressubventioner

Stöd till sportfiskarna som anordnar olika aktiviteter t. ex fiske för invandrartjejer

Ledarutbildning

Fest i Heby, Häst i Heby, LONA-projekt, Lokala utvecklingsbidrag

Nära samarbete med Sportfiskarna gällande gemensamma guidningar etc

Ledarutbildningsbidrag

Extra bidrag till anläggning, byggnad pga allmän nytta

Stöd till föreningar, t ex skoterföreningar mm

Årligt bidrag till orienteringklubbarnas kartframställning.

Bidrag till friska Karlstad (Googla :-) !, uppdatering av orienteringskartor, bidrag till fisk

Vårdsområdesföreningar

Projekt/Investeringsstöd att söka via KS

Föreningsbidrag

Projektbidrag för genomförande av friluftaktiviteter

Föreningsbidrag

Finns LOK-stöd till de som är bidragsberättigade föreningar.

Hjärtstartare låna ut till skogsvandrande grupper/föreningar

Nyskapande av nya naturområden (omvandling av jordbruksmark till rekreations och naturområde)

Hjlp organisationerna inom avsatt drifbudget

Medel till vandringsled genom hela kommunen (led som ansluter till grannkommunernas vandringsled dessutom)

Stöd för produktion av orienteringskartor

Projektbidrag och utvecklingsstöd

Fågelstudier

Noll taxa för barn/ungdom i hallar.

Uppdragsbidrag.

Raststuga med viss kaféverksamhet i naturreservat som flera friluftsföreningar använder som plats för att nå ut med sin verksamhet och att ge service till reservatsbesökarna

LONA projekt

Nystartbidrag vid start av förening, lokalbidrag, fiskebidrag

Gemensamt arbetsmarknadsprojekt med Region Skåne för att rusta upp Skåneleden

Avsatta projektmedel som kan växlas upp mot andra projekt, t.ex. EU. Föreningservice via AME.

Grundbidrag

Arbetsmarknadsåtgärder med inriktning skötsel och under håll av friluftsområden/naturreservat

Medfinansiering av LONA-projekt

Tillgång till kostnadsfria lokaler

Projektstöd för exempelvis integrationsinsatser för invandrare/funktionsnedsatta/könsutjämning, behålla och locka till sig medlemmar i specifika åldersgrupper

Kommunen har gått i borgen för ett antal föreningar eller beviljat armoreringsfria lån

Stöd till föreningsverksamhet tex Natruskyddsförening, friluftsförbundet. Ingen av dem har i dagsläget egen anläggning.

Främjandestugan i Ånnaboda upplåts utan hyra till Friluftsförbundet.

Kartbidrag, Friluftsstipendium, Bidrag till fiskevårdsområdesföreningar

Projekt och arrangörstöd

Blå flagg

Bidragssökningar

Arbetar kommunen med naturvägledning? I så fall vilka former: (Svar under kategorin "Annat")

På hemsidan finns en utflyktsguide och en guide till naturpedagogiska lokaler i tätortsnära naturområde

Driver turimledargymnasium Utsikten

Kommunal naturstuga

Fjällsäkerhetsinformation

Information ute på plats

Info hemsidan

Naturkartan (app), Facebook

Kartor, infoskyltar

Genom stöd och delaäggande i marknadsorgnaistionen Kiruna Lappland ekonomisk förening

Informationstavlor och hemsida

Hemsidan

Infokvällar biblioteket

Appen Naturkartan

Facebook - information om friluftsansarrangemang, fiskevård. Instagram om bland annat natur o miljö.

Visningsgård öppen för allmänheten i stort sett alla dagar. Viktig port ut vidare för olika

Aktiviteter i naturen

Webbinfo om reservat och strövområden

Turismhemsidan www.atvidaberg.se + fb samt kommunala webben

Skyltning i naturen och i friluftsområden

Samarbete med Länsstyrelsen Jämtlands län, Skogsstyrelsen samt ideella föreningar

Företag ordnar guidningar

12. Bilaga 4 – Ranking efter totalpoäng

Kommun	Ranking	Totalpoäng
Örnsköldsviks kommun	1	32
Huddinge kommun	2	31
Kalix kommun	2	31
Sundsvalls kommun	2	31
Söderhamns kommun	2	31
Örebro kommun	2	31
Jönköpings kommun	7	30,5
Leksands kommun	7	30,5
Umeå kommun	7	30,5
Västerås stad	10	30
Bromölla kommun	11	29,5
Heby kommun	11	29,5
Lidingö stad	11	29,5
Piteå kommun	11	29,5
Bjurholms kommun	15	29
Lomma kommun	15	29
Skövde kommun	15	29
Karlshamns kommun	18	28,5
Lunds kommun	18	28,5
Tyresö kommun	18	28,5
Göteborgs stad	21	28
Kalmar kommun	21	28
Kristianstads kommun	21	28
Linköpings kommun	21	28
Ljungby kommun	21	28
Skellefteå kommun	21	28
Härryda kommun	27	27,5
Luleå kommun	27	27,5
Malmö stad	27	27,5
Norrtälje kommun	27	27,5
Tranås kommun	27	27,5
Uppsala kommun	27	27,5
Finspångs kommun	33	27
Gällivare kommun	33	27
Borås stad	35	26,5

Kommun	Ranking	Totalpoäng
Karlstads kommun	35	26,5
Nybro kommun	35	26,5
Sölvesborgs kommun	35	26,5
Tjörns kommun	35	26,5
Mönsterås kommun	40	26
Gävle kommun	41	25,5
Ronneby kommun	41	25,5
Tibro kommun	41	25,5
Sunne kommun	44	25
Eskilstuna kommun	45	24,5
Ludvika kommun	45	24,5
Sala kommun	45	24,5
Sollentuna kommun	45	24,5
Arjeplogs kommun	49	24
Bergs kommun	49	24
Haninge kommun	49	24
Svalövs kommun	49	24
Höganäs kommun	53	23,5
Mora kommun	53	23,5
Motala kommun	53	23,5
Norrköpings kommun	53	23,5
Växjö kommun	53	23,5
Kungsbacka kommun	58	23
Lidköpings kommun	58	23
Falköpings kommun	60	22,5
Kramfors kommun	60	22,5
Kungsörs kommun	60	22,5
Kils kommun	63	22
Kristinehamns kommun	63	22
Gislaveds kommun	65	21,5
Nyköpings kommun	65	21,5
Stockholms stad	65	21,5
Västerviks kommun	65	21,5
Ängelholms kommun	65	21,5
Botkyrka kommun	70	21
Filipstads kommun	70	21
Haparanda stad	70	21
Robertsfors kommun	70	21
Söderköpings kommun	70	21

Kommun	Ranking	Totalpoäng
Härnösands kommun	75	20,5
Östersunds kommun	75	20,5
Mörbylånga kommun	75	20,5
Enköpings kommun	78	20
Götene kommun	78	20
Hudiksvalls kommun	78	20
Markaryds kommun	78	20
Mölnåls kommun	78	20
Sorsele kommun	78	20
Säffle kommun	78	20
Södertälje kommun	78	20
Ystads kommun	78	20
Grästorps kommun	87	19,5
Kiruna kommun	87	19,5
Lycksele kommun	87	19,5
Ragunda kommun	87	19,5
Strängnäs kommun	87	19,5
Upplands-Bro kommun	87	19,5
Bodens kommun	93	19
Malå kommun	93	19
Torsby kommun	93	19
Uddevalla kommun	93	19
Älvkarleby kommun	93	19
Östhammars kommun	93	19
Ale kommun	99	18,5
Avesta kommun	99	18,5
Grums kommun	99	18,5
Hallstahammars kommun	99	18,5
Hjo kommun	99	18,5
Nacka kommun	99	18,5
Ydre kommun	99	18,5
Älmhults kommun	99	18,5
Örkelljunga kommun	99	18,5
Östra Göinge kommun	9	18,5
Emmaboda kommun	110	18
Kumla kommun	110	18
Oxelösunds kommun	110	18
Tomelilla kommun	110	18
Trollhättans stad	110	18

Kommun	Ranking	Totalpoäng
Åre kommun	110	18
Knivsta kommun	110	18
Alvesta kommun	117	17,5
Eslövs kommun	117	17,5
Gnesta kommun	117	17,5
Köpings kommun	117	17,5
Laholms kommun	117	17,5
Ockelbo kommun	117	17,5
Tierps kommun	117	17,5
Ulricehamns kommun	117	17,5
Österåkers kommun	117	17,5
Åmåls kommun	117	17,5
Katrineholms kommun	127	17
Sävsjö kommun	127	17
Vilhelmina kommun	127	17
Bengtstors kommun	130	16,5
Borgholms kommun	130	16,5
Halmstads kommun	130	16,5
Nässjö kommun	130	16,5
Borlänge kommun	134	16
Forshaga kommun	134	16
Gullspångs kommun	134	16
Rättviks kommun	134	16
Skara kommun	134	16
Aneby kommun	139	15,5
Eda kommun	139	15,5
Karlsborgs kommun	139	15,5
Mjölby kommun	139	15,5
Orust kommun	139	15,5
Strömsunds kommun	139	15,5
Täby kommun	139	15,5
Sigtuna kommun	139	15,5
Flens kommun	148	15
Lindesbergs kommun	148	15
Munkedals kommun	148	15
Strömstads kommun	148	15
Sätters kommun	148	15
Värnamo kommun	148	15
Lysekils kommun	148	15

Kommun	Ranking	Totalpoäng
Eksjö kommun	155	14,5
Höörs kommun	155	14,5
Kinda kommun	155	14,5
Marks kommun	155	14,5
Staffanstorps kommun	155	14,5
Svedala kommun	155	14,5
Valdemarsviks kommun	155	14,5
Dals-Eds kommun	162	14
Jokkmokks kommun	162	14
Nordmalings kommun	162	14
Sandvikens kommun	162	14
Vetlanda kommun	162	14
Åsele kommun	162	14
Åstorps kommun	162	14
Arvika kommun	169	13,5
Bollnäs kommun	169	13,5
Mariestads kommun	169	13,5
Osby kommun	169	13,5
Storumans kommun	169	13,5
Timrå kommun	169	13,5
Trosa kommun	169	13,5
Hagfors kommun	175	13
Hedemora kommun	175	13
Klippans kommun	175	13
Ljusdals kommun	175	13
Tidaholms kommun	175	13
Åtvidabergs kommun	175	13
Vellinge kommun	175	13
Kävlinge kommun	182	12,5
Lerums kommun	182	12,5
Värmdö kommun	182	12,5
Älvsbyns kommun	182	12,5
Bjuvs kommun	186	12
Båstads kommun	186	12
Ekerö kommun	186	12
Gnosjö kommun	186	12
Hässleholms kommun	186	12
Norbergs kommun	186	12
Partille kommun	186	12

Kommun	Ranking	Totalpoäng
Sollefteå kommun	186	12
Storfors kommun	186	12
Ödeshögs kommun	186	12
Burlövs kommun	196	11,5
Ovanåkers kommun	196	11,5
Simrishamns kommun	196	11,5
Torsås kommun	196	11,5
Arvidsjaurs kommun	200	11
Hylte kommun	200	11
Nynäshamns kommun	200	11
Sundbybergs stad	200	11
Vara kommun	200	11
Öckerö kommun	200	11
Härjedalens kommun	206	10,5
Laxå kommun	206	10,5
Melleruds kommun	206	10,5
Nora kommun	206	10,5
Nykvarns kommun	206	10,5
Vaxholms stad	206	10,5
Vindelns kommun	206	10,5
Gagnefs kommun	206	10,5
Hammarö kommun	214	10
Norsjö kommun	214	10
Stenungsunds kommun	214	10
Tingsryds kommun	217	9,5
Övertorneå kommun	217	9,5
Håbo kommun	219	9
Vännäs kommun	219	9
Danderyds kommun	221	8,5
Kungälv kommun	221	8,5
Alingsås kommun	223	8
Salems kommun	223	8
Surahammars kommun	223	8
Ånge kommun	223	8
Lilla Edets kommun	227	7,5
Oskarshamns kommun	227	7,5
Sjöbo kommun	227	7,5
Solna stad	227	7,5
Vimmerby kommun	227	7,5

Kommun	Ranking	Totalpoäng
Herrljunga kommun	231	6,5
Smedjebackens kommun	231	6,5
Bollebygds kommun	233	6
Lessebo kommun	233	6
Årjängs kommun	235	4,5
Malung-Sälens kommun	236	3
Essunga kommun	237	1,5
Arboga kommun	-	-
Askersunds kommun	-	-
Boxholms kommun	-	-
Bräcke kommun	-	-
Degerfors kommun	-	-
Dorotea kommun	-	-
Fagersta kommun	-	-
Falkenbergs kommun	-	-
Falu kommun	-	-
Färgelanda kommun	-	-
Habo kommun	-	-
Hallsbergs kommun	-	-
Helsingborgs stad	-	-
Hofors kommun	-	-
Hultsfreds kommun	-	-
Hällefors kommun	-	-
Högsby kommun	-	-
Hörby kommun	-	-
Järfälla kommun	-	-
Karlskoga kommun	-	-
Karlskrona kommun	-	-
Krokoms kommun	-	-
Landskrona stad	-	-
Leksands kommun	-	-
Ljusnarsbergs kommun	-	-
Mullsjö kommun	-	-
Munkfors kommun	-	-
Nordanstigs kommun	-	-
Olofströms kommun	-	-
Orsa kommun	-	-
Pajala kommun	-	-
Perstorps kommun	-	-
Region Gotland	-	-
Skinnskattebergs kommun	-	-

Kommun	Ranking	Totalpoäng
Skurups kommun	-	-
Sotenäs kommun	-	-
Svenljunga kommun	-	-
Tanums kommun	-	-
Tranemo kommun	-	-
Trelleborgs kommun	-	-
Töreboda kommun	-	-
Upplands Väsby kommun	-	-
Uppvidinge kommun	-	-
Vadstena kommun	-	-
Vaggeryds kommun	-	-
Vallentuna kommun	-	-
Vansbro kommun	-	-
Varbergs kommun	-	-
Vingåkers kommun	-	-
Vårgårda kommun	-	-
Vänersborgs kommun	-	-
Älvdalens kommun	-	-
Överkalix kommun	-	-

Tabell 23. Ranking och totalpoäng per kommun 2016

Sveriges friluftskommun 2016

PETER BJERKESJÖ OCH TOMAS KÄLLBERG

RAPPORT 6706

NATURVÅRDSVERKET
ISBN 978-91-620-6706-9
ISSN 0282-7298

Rapporten uttrycker nödvändigtvis inte Naturvårdsverkets ställningstagande. Författaren svarar själv för innehållet och anges vid referens till rapporten.

Kommunerna har en nyckelroll i att utveckla friluftslivet och många kommuner arbetar aktivt med friluftslivet till nytta och nöje för befolkningens välbefinnande och naturkontakt. Detta arbete vill vi stimulera. Därför genomför vi undersökningen av kommunernas friluftslivsarbete och delar ut priset till Sveriges friluftskommun. Priset delas ut av Naturvårdsverket i samarbete med Svenskt Friluftsliv och Sveriges Kultur- och Fritidschefers förening.

I rapporten kan du läsa om hur de svenska kommunerna arbetar med friluftsliv i dag. Frågorna är fokuserade på planer för friluftsliv, information och samarbete kring friluftsliv samt aktiviteter inom friluftsliv. I år har vi en öppen fråga om vad kommunerna har gjort för att stärka värdena för individ och samhälle som friluftslivet bidrar med. Undersökningen är genomförd de senaste sju åren och vi har jämfört resultaten mellan åren för att kunna se utvecklingen i arbetet.

Det är många kommuner som visar stora förbättringar och många hamnar högt upp i poänglistan och det är väldigt glädjande. Vår förhoppning är att arbetet med Sveriges friluftskommun ska stimulera än fler att arbeta aktivt och planerat med friluftsliv.

